

V Bruseli 12. decembra 2018
(OR. en)

15401/18

Medziinštitucionálny spis:
2016/0190(CNS)

JUSTCIV 310

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	14784/18
Č. dok. Kom.:	10767/16
Predmet:	Návrh nariadenia Rady o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (prepracované znenie) – všeobecné smerovanie

Delegáciám v prílohe zasielame znenie všeobecného smerovania k uvedenému návrhu, ktoré dosiahla Rada SVV na svojom 3 661. zasadnutí, ktoré sa konalo 7. decembra 2018.

Zmeny/doplnenia oproti návrhu Komisie uvedené v prílohe sú označené **tučným** písmom a vypustenia symbolom „(...)“. Zmeny v odôvodneniach v poznámkach pod čiarou nie sú označené.

Návrh

Nariadenie Rady

o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (prepracované znenie)
(prepracované znenie)

[...]

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje (...) v občianskych veciach¹, ktoré sa vzťahujú **na**:
 - a) rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva;
 - b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

¹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Na tento účel musí Únia okrem iného prijať opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v občianskych veciach, ktoré majú cezhraničné dôsledky, najmä keď je to potrebné pre správne fungovanie vnútorného trhu. Pojem „občianske veci“ treba vykladať autonómne v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie. Mal by sa považovať za nezávislý inštitút, ktorý je potrebné vykladať po prvé s ohľadom na ciele a systém tohto nariadenia a po druhé na všeobecné zásady, ktoré vyplývajú z korpusu národných právnych systémov. Pojem „občianske veci“ by sa mal teda vykladať v tom zmysle, že môže zahŕňať aj opatrenia, ktoré z pohľadu právneho systému niektorého členského štátu môžu patriť do verejného práva. Vzťahovať by sa mal najmä na všetky návrhy, opatrenia alebo rozhodnutia v oblasti „rodičovských práv a povinností“ v zmysle tohto nariadenia a v súlade s jeho cieľmi.“

2. Záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) môžu zahŕňať najmä:

- a) opatrovnícke právo a právo styku s dieťaťom;
- b) opatrovníctvo, poručníctvo a podobné inštitúty;
- c) určenie a úlohy osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok a ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú;
- d) umiestnenie dieťaťa do (...) ústavnej starostlivosti alebo do **pestúnskej** starostlivosti;²
- e) opatrenia na ochranu dieťaťa týkajúce sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

² Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by malo patriť akékoľvek umiestnenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti – t. j. do starostlivosti jednej alebo viacerých fyzických osôb – alebo do ústavnej starostlivosti, napríklad sirotinca alebo detského domova, v inom členskom štáte, s výnimkou výslovne vylúčených prípadov, ako je napríklad umiestnenie na účely osvojenia, umiestnenie do starostlivosti rodiča alebo akéhokoľvek iného blízkeho príbuzného podľa vyhlásenia prijímacieho členského štátu. Malo by to teda zahŕňať aj „umiestnenie do výchovnej starostlivosti“ nariadené súdom alebo zabezpečené príslušným orgánom so súhlasom rodičov alebo dieťaťa, alebo na ich žiadosť po deviantnom správaní dieťaťa. Vylúčené by malo byť len umiestnenie – či už výchovné alebo sankčné – nariadené v dôsledku skutku spáchaného dieťaťom, ktorý by mohol byť trestným činom podľa vnútroštátneho práva, ak by ho spáchala dospelá osoba, a to bez ohľadu na to, či by v danom konkrétnom prípade mohol viesť k odsúdeniu.“

2a. Kapitoly III a VI tohto nariadenia sa vzťahujú na neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa týkajúce sa viac ako jedného členského štátu, čím dopĺňajú haagsky Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z roku 1980 („Haagsky dohovor z roku 1980“). Kapitola IV tohto nariadenia sa vzťahuje na rozhodnutia, ktorými sa nariaďuje návrat dieťaťa do iného členského štátu podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, ktoré sa vykonávajú v inom členskom štáte ako v členskom štáte, v ktorom boli vydané.³

3. Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

- a) určenie alebo popretie rodičovstva;
- b) rozhodnutia o osvojení, na opatrenia predchádzajúce osvojeniu alebo na vyhlásenie osvojenia za neplatné alebo na jeho zrušenie;
- c) priezvisko a mená dieťaťa;
- d) nadobudnutie plnej právnej spôsobilosti dieťaťa;
- e) vyživovaciu povinnosť;
- f) poručnícky fond („trust“) alebo otázky dedenia;
- g) opatrenia prijaté ako sankcia za trestné činy spáchané deťmi.⁴

³ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Hoci konanie o návrat podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 nie je konaním vo veci samej o rodičovských právach a povinnostiach, na rozhodnutia, ktorými sa nariaďuje návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 by sa malo vzťahovať uznávanie a výkon podľa kapitoly IV tohto nariadenia, ak sa majú vykonať v inom členskom štáte v dôsledku ďalšieho únosu po nariadení návratu. Okrem toho by sa aj ďalšie kapitoly tohto nariadenia mali naďalej vzťahovať na ďalšie aspekty v prípadoch nedovoleného premiestnenia alebo zadržiavania dieťaťa, napríklad ustanovenia o právomoci súdu členského štátu obvyklého pobytu a ustanovenia o uznávaní a výkone v prípade akýchkoľvek príkazov, ktoré vydal daný súd.“

⁴ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 2.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

1. Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

(...a) „(...) **súd**“ je (...) orgán v (...) **ktoromkoľvek** členskom štáte(...) s právomocou vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia;

(...)

(...b) „rozhodnutie“ je **rozhodnutie⁵ súdu členského štátu** vrátane vyhlásenia, príkazu alebo rozsudku (...) o rozvode, rozluke (...) **alebo** anulovaní **manželstva, alebo ktoré sa týka** rodičovských práv a povinností;

Na účely kapitoly IV „rozhodnutie“ zahŕňa:

- i) rozhodnutie vydané v jednom členskom štáte, ktorým sa nariaďuje návrat dieťaťa do iného členského štátu podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 a ktoré sa má vykonať v inom členskom štáte ako v členskom štáte, v ktorom bolo vydané;**

⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„V súlade s judikatúrou Súdneho dvora by sa mal pojem „súd“ vykladať v širokom zmysle tak, aby zahŕňal nielen súdy vykonávajúce funkcie justičného orgánu, ale aj správne orgány alebo iné orgány (napríklad notárov), ktoré vykonávajú právomoc v niektorých manželských veciach alebo vo veciach rodičovských práv a povinností. Všetky súdy v zmysle vymedzenia podľa tohto nariadenia by sa mali riadiť normami o určení právomoci, ktoré sú stanovené v tomto nariadení.

Ako „rozhodnutie“ by sa mala uznávať a vykonávať akákoľvek dohoda schválená súdom po preskúmaní merita v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi. Iné dohody, ktoré nadobúdajú v členskom štáte pôvodu právne záväzný účinok po formálnom zásahu orgánu verejnej moci alebo iného orgánu oznámeného Komisii na tento účel členským štátom, by mali nadobudnúť účinok v iných členských štátoch v súlade s osobitnými ustanoveniami tohto nariadenia o verejných listinách a dohodách.“

- ii) **predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, ktoré nariadil súd, ktorý má podľa tohto nariadenia právomoc v merite veci alebo opatrenia, ktoré boli nariadené v súlade s článkom 25 ods. 4 v spojení s článkom 14.**

Na účely kapitoly IV „rozhodnutie“ nezahŕňa predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, ktoré nariadil takýto súd bez toho, aby odporcu predvolal na pojednávanie, okrem prípadov, keď sa rozhodnutie s týmto opatrením doručuje odporcovi pred výkonom;

- b1) „verejná listina“ je písomnosť, ktorá bola úradne vyhotovená alebo zaregistrovaná ako verejná listina v ktoromkoľvek členskom štáte vo veciach patriacich do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia a ktorej pravosť:**
 - i) súvisí s podpisom a obsahom listiny; a**
 - ii) potvrdil verejný orgán alebo iný orgán oprávnený na tento účel.⁶
Členské štáty oznamujú takéto orgány Komisii v súlade s článkom 81;**

⁶ Pojem „oprávnenie“ uvedený v písmene b1) bode ii) sa vykladá autonómne v súlade s vymedzením „verejnej listiny“, ktoré sa používa v iných nástrojoch EÚ (napr. v nariadení o výživnom, nariadení o dedení alebo prepracovanom znení nariadenia Brusel I), a vzhľadom na účely tohto nariadenia.

- b2)** „dohoda“ je na účely kapitoly IV dokument, ktorý nie je verejnou listinou, uzavreli ho účastníci vo veciach patriacich do pôsobnosti tohto nariadenia a bol zaregistrovaný orgánom verejnej moci⁷, ktorý na tento účel oznámil Komisii členský štát v súlade s článkom 81;
- (...c) „členský štát pôvodu“ je členský štát, v ktorom (...) sa vydalo rozhodnutie, v ktorom bola úradne vyhotovená alebo zaregistrovaná verejná listina alebo v ktorom bola zaregistrovaná dohoda;
- (...d) „členský štát výkonu“ je členský štát, v ktorom sa žiada o výkon rozhodnutia, **verejnej listiny alebo dohody**;

⁷ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Toto nariadenie by nemalo umožňovať voľný pohyb súkromných dohôd. Mal by sa však umožniť voľný pohyb dohôd, ktoré nie sú rozhodnutím ani verejnou listinou, ale boli zaregistrované orgánom verejnej moci, ktorý je na to príslušný. Takýmito orgánmi verejnej moci môžu byť notári, ktorí registrujú dohody, aj keď vykonávajú slobodné povolanie.“

- (...e) „dieťa“ je každá osoba mladšia ako 18 rokov;⁸
- (...f) „rodičovské práva a povinnosti“ sú všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozhodnutím, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky, vrátane opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom;
- (...g) „nositeľ rodičovských práv a povinností“ je každá osoba, inštitúcia alebo iný subjekt, ktorý má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu;

⁸ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Toto nariadenie by sa malo vzťahovať na všetky deti do veku 18 rokov, rovnako ako Haagsky dohovor z 19. októbra 1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa („Haagsky dohovor z roku 1996“), a to aj v prípadoch, ak pred dosiahnutím uvedeného veku získali spôsobilosť na právne úkony podľa právneho poriadku, ktorý sa na ne vzťahuje, napríklad z dôvodu uzavretia manželstva. Tým by sa malo zabrániť prekryvaniu s pôsobnosťou Dohovoru o medzinárodnej ochrane dospelých z 13. januára 2000, ktorý sa vzťahuje na osoby od veku 18 rokov, a zároveň predísť medzerám medzi oboma nástrojmi. Haagsky dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980 („Haagsky dohovor z roku 1980“), a teda aj kapitola III tohto nariadenia, ktorou sa dopĺňa vykonávanie Haagskeho dohovoru z roku 1980 v rámci vzťahov medzi členskými štátmi, by sa mali naďalej uplatňovať na deti do veku 16 rokov.“

- (...h) „opatrovnícke právo“ (...) **zahŕňa** práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa (...);⁹
- (...i) „právo styku“ je právo prístupu k dieťaťu vrátane práva vziať dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu;
- (...j) „neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie“ je premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa, ak:
- (...i) je porušením opatrovníckeho práva nadobudnutého rozhodnutím, zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním, a
 - (...ii) v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnícke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne, alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu.

2. Na účely článkov [3, 6, 10a, 12, 12a, 31/47e, 42/47q, 59, 72 a 80] sa pojem „štátnej príslušnosti“ pre Írsko a Spojené kráľovstvo nahrádza pojem „domicil“ a má rovnaký význam ako v právnych systémoch uvedených členských štátov.

⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Na účely tohto nariadenia sa osoba považuje za majúcu „opatrovnícke právo“, ak podľa rozhodnutia, zo zákona alebo na základe dohody s právnymi účinkami podľa práva členského štátu, v ktorom má dieťa obvyklý pobyt, nositeľ rodičovských práv a povinností nemôže rozhodovať o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu tejto osoby bez ohľadu na jej označenie podľa vnútroštátneho práva; V niektorých právnych systémoch, ktoré používajú výrazy „opatrovnícke právo“ a „styk“, môžu byť u rodiča, ktorý nemá opatrovnícke právo, zachované značné práva a povinnosti, pokiaľ ide o rozhodnutia týkajúce sa dieťaťa, a to nad rámec výlučného styku s dieťaťom.“

KAPITOLA II
PRÁVOMOC V MANŽELSKÝCH VECIACH
A VO VECIACH RODIČOVSKÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ

ODDIEL 1

ROZVOD, ROZLUKA A VYHLÁSENIE MANŽELSTVA ZA NEPLATNÉ

Článok 3

Všeobecná právomoc

(...) vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc (...) **súdy** členského štátu,

a) na ktorého území:

i) majú manželia obvyklý pobyt; (...)

ii) manželia mali naposledy obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva; (...)

iii) má odporca obvyklý pobyt; (...)

iv) v prípade spoločnej žiadosti má niektorý z manželov obvyklý pobyt; (...)

v) má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej jeden rok bezprostredne pred podaním návrhu, alebo

vi) má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej šesť mesiacov bezprostredne pred podaním návrhu a je štátnym príslušníkom daného členského štátu (...), **alebo**

b) ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia (...).

(...)

Článok 4

Vzájomný nárok

(...) **Súd**, ktorý koná podľa článku 3, má tiež právomoc konať o vzájomnom nároku, ak uvedený vzájomný nárok patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

Článok 5

Premena rozluky na rozvod

Bez toho, aby bol dotknutý článok 3, (...) **súd** členského štátu, ktorý vydal rozhodnutie o rozluke manželstva, má tiež právomoc zmeniť takéto rozhodnutie na rozvod, ak tak ustanovuje právo tohto členského štátu.

Článok 6

Zostatková právomoc

1. **S výhradou odseku 2**, ak žiadny (...) **súd** členského štátu nemá právomoc podľa článkov 3, 4 a 5, právomoc sa určí v každom členskom štáte podľa práva tohto (...) štátu.

2. (...) **Manžela, ktorý:**

a) (...) má obvyklý pobyt na území členského štátu alebo

b) (...) je štátnym príslušníkom členského štátu, (...)

možno žalovať v inom členskom štáte iba v súlade s článkami 3, 4 a 5.

3. Proti odporcovi, ktorý nemá obvyklý pobyt v členskom štáte a (...) nie je štátnym príslušníkom členského štátu (...), môže každý štátny príslušník členského štátu s obvyklým pobytom na území iného členského štátu využiť kritériá súdnej právomoci platné v danom (...) štáte rovnako ako štátni príslušníci tohto (...) štátu.

ODDIEL 2
RODIČOVSKÉ PRÁVA A POVINNOSTI

Článok 7

Všeobecná právomoc

1. (...) **Súdy** členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v **čase začatia konania**.

2. Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 8 až 10a.

Článok 8

Zachovanie právomoci vo vzťahu k právu styku

1. Keď sa dieťa oprávnené presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nový obvyklý pobyt, (...) **súdy** členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si v **rámci výnimky z článku 7** ešte tri mesiace po presťahovaní zachovávajú právomoc na zmenu rozhodnutia o práve styku, ktoré bolo vydané v tomto členskom štáte pred tým, ako sa dieťa presťahovalo, ak osoba, ktorej bolo udelené právo styku uvedeným rozhodnutím, má naďalej svoj obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1, podrobil právomoci (...) **súdom** členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito (...) **súdmi** bez toho, aby namietal ich právomoc.

Článok 9

Právomoc vo veciach **neoprávneného premiestnenia alebo zadržania** dieťaťa (...) ¹⁰

Bez toho, aby bol dotknutý článok 10, si v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (...) dieťaťa (...) **súdy** členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred jeho neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte, a:

- a) každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, sa zmieril s premiestnením alebo zadržaním alebo
- b) dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnícke právo, dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa zžilo s novým prostredím a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:
 - i) do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovníckeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržované;

¹⁰ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa a bez toho, aby bola dotknutá prípadná voľba súdu podľa tohto nariadenia, právomoc súdov členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa by mala zostať zachovaná, kým dieťa nenadobudne nový obvyklý pobyt v inom členskom štáte a nie sú splnené určité podmienky. Členské štáty, ktoré majú sústredenú právomoc, by mali zvážiť, či umožnia súdu, ktorý začal konať vo veci žiadostí o návrat podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, vykonávať aj právomoc, na ktorej sa dohodli alebo ktorú akceptovali účastníci podľa tohto nariadenia vo veciach rodičovských práv a povinností, ak ju účastníci dosiahli počas tohto konania o návrat. Tieto dohody by mali zahŕňať dohody o návrate aj nenávrate dieťaťa. Ak sa dohodne nenávrat, dieťa by malo zostať v členskom štáte nového obvyklého pobytu a právomoc vo všetkých budúcich konaniach o opatrovníckom práve by sa mala určovať na základe nového obvyklého pobytu dieťaťa.“

- ii) nositeľ opatrovníckeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode i) sa nepodala nová žiadosť;
- iii) žiadosť o návrat, ktorú podal nositeľ opatrovníckeho práva, zamietol **súd členského štátu** z iného dôvodu, ako je uvedený v článku 13 **ods. 1 písm. b) alebo ods. 2** Haagskeho dohovoru z roku 1980, **a proti rozhodnutiu už nemožno podať riadny opravný prostriedok**;
- iv) (...) **žiadny** súd (...) **nezačal konať podľa článku 26a ods. 3 a 5** v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním (...);
- v) (...) **súdy** členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, vydali rozhodnutie o opatrovníckom **práve**, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

Článok 10a

Voľba súdu (...) ¹¹¹²¹³

¹¹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Vyživovacia povinnosť je vylúčená z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, keďže na túto povinnosť sa už vzťahuje nariadenie Rady č. 4/2009. Okrem súdov v mieste, kde má odporca alebo oprávnený obvyklý pobyt, by právomoc rozhodovať o vedľajšej vyživovacej povinnosti medzi manželmi alebo rozvedenými manželmi podľa článku 3 písm. c) uvedeného nariadenia mali mať vo všeobecnosti súdy, ktoré majú podľa tohto nariadenia právomoc v manželských veciach. Súdy, ktoré majú podľa tohto nariadenia právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností, by vo všeobecnosti mali mať právomoc rozhodovať o vedľajšej vyživovacej povinnosti podľa článku 3 písm. d) uvedeného nariadenia.“

¹² Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Za špecifických podmienok stanovených v tomto nariadení sa právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností môže založiť aj v členskom štáte, v ktorom prebieha konanie vo veci rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva rodičov dieťaťa, alebo v inom členskom štáte, s ktorým má dieťa podstatnú väzbu a na ktorom sa účastníci dohodli vopred – najneskôr v čase začatia konania – alebo ho akceptovali výslovne počas uvedeného konania, ak to umožňuje právo daného členského štátu, a to aj v prípade, že dieťa nemá v tomto členskom štáte obvyklý pobyt, pokiaľ je výkon takejto právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.“

Podľa judikatúry Súdneho dvora by sa mala akákoľvek iná osoba ako rodičia, ktorá má podľa vnútroštátneho práva spôsobilosť byť účastníkom konania, ktoré začali rodičia, považovať za účastníka konania na účely tohto nariadenia, a preto by mala námietka tohto účastníka voči voľbe súdu zo strany rodičov daného dieťaťa po dátume, keď začal súd konať, brániť konštatovaniu, že voľbu právomoci akceptovali všetci účastníci konania k tomu dátumu.“

¹³ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Pred vykonaním právomoci na základe dohody o voľbe súdu alebo prijatia právomoci by mal súd preskúmať, či sa takáto dohoda alebo prijatie právomoci zakladali na informovanej a slobodnej voľbe dotknutých strán a nie sú výsledkom zneužitia situácie alebo slabého postavenia jednej strany druhou stranou. Prijatie právomoci počas konania by mal súd zaznamenať v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi.“

(...)

1. Súdny členský štát má právomoc vo (...) **veciach** rodičovských práv a povinností, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že **aspoň** jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte alebo že **dieťa malo predtým** v tomto členskom štáte **obvyklý pobyt alebo** je jeho štátnym príslušníkom; (...)
- b) (...) účastníci (...), **ako aj ktorýkoľvek nositeľ rodičovských práv a povinností:**
 - i) **sa slobodne dohodli na voľbe právomoci** najneskôr v čase začatia konania, alebo (...)
 - ii) **výslovne akceptovali uvedenú právomoc počas daného konania a súd zaistil, že všetci účastníci boli informovaní o svojom práve neakceptovať právomoc;**
a
- c) ak je **výkon** právomoci v najlepšom záujme dieťaťa.

1a. Dohoda o voľbe súdu uvedená v odseku 1 písm. b) musí mať písomnú formu, musí v nej byť uvedený dátum a musia ju podpísať dotknutí účastníci, alebo sa musí zaznamenať v zápisnici súdu v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi. Každá komunikácia elektronickými prostriedkami, ktorá poskytuje trvalý záznam o dohode, sa považuje za rovnocennú s písomnou formou. Osoby, ktoré sa stanú účastníkmi konania po tom, ako súd začal konať, môžu vyjadriť svoj súhlas po tom, ako súd začal konať. Pokiaľ nevyjadria nesúhlas, považuje sa ich účasť za ich konkludentný súhlas.

2. Pokiaľ sa účastníci nedohodli inak, právomoc založená podľa odseku (...) 1 zanikne, len čo:
- a) **proti rozhodnutiu vydanom v danom konaní už nemožno podať riadny opravný prostriedok, alebo**
 - b) konanie (...) **sa skončilo z iného dôvodu.**

(...)

3. **Právomoc založená podľa odseku 1 písm. b) bodu ii) je výlučná.**

Článok 11

Právomoc založená na prítomnosti dieťaťa¹⁴

1. Ak obvyklý pobyt dieťaťa nemožno určiť a právomoc nemožno určiť podľa článku 10a, právomoc majú súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza.
2. (...) **Právomoc podľa** odseku 1 by sa mala vzťahovať aj na utečenecké deti alebo deti, ktoré boli medzinárodne vysídlené v dôsledku nepokojov v **členskom štáte ich obvyklého pobytu.**

¹⁴ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak nemožno určiť obvyklý pobyt dieťaťa a právomoc nemožno určiť ani podľa dohody o voľbe súdu, právomoc by mali mať súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza. Toto kritérium prítomnosti by sa malo vzťahovať aj na deti utečencov a deti, ktoré boli medzinárodne vysídlené v dôsledku nepokojov v členskom štáte obvyklého pobytu. Vzhľadom na toto nariadenie v spojení s článkom 52 ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1996 by sa však toto kritérium právomoci malo uplatňovať len na deti, ktoré mali pred vysídlením obvyklý pobyt v jednom z členských štátov. Ak malo dieťa pred vysídlením obvyklý pobyt v treťom štáte, malo by sa uplatniť kritérium právomoci Haagskeho dohovoru z roku 1996 týkajúce sa utečeneckých detí a medzinárodne vysídlených detí.“

Článok (...) 12

Postúpenie **právomoci súdu iného** členského štátu (...) ¹⁵

1. (...) Za **výnimočných okolností** môže **súd** členského štátu, ktorý má právomoc vo veci samej, (...) na **návrh účastníka alebo bez návrhu** – ak (...) sa domnieva, že (...) **súd** iného členského štátu, ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu, je vo vhodnejšej situácii, aby (...) **posúdil** najlepší záujem dieťaťa (...) v **danom konkrétnom prípade** – prerušiť konanie alebo (...) jeho **určitú časť** (...) a (...):

a) **určiť lehotu pre jedného alebo viacerých účastníkov**, aby (...) **informovali súd** druhého členského štátu (...) o **prebiehajúcom konaní a možnosti postúpiť právomoc a podali na uvedený súd žiadosť**, alebo

b) požiadať (...) **súd** iného členského štátu, aby prevzal právomoc podľa odseku (...) **2.**

(...)

¹⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Za výnimočných okolností nemusí byť súd členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa najvhodnejším súdom na vybavenie vecí. Výnimočne a za určitých podmienok by mal mať súd, ktorý má právomoc, možnosť – ale nie povinnosť – postúpiť svoju právomoc v konkrétnom prípade súdu iného členského štátu, ak je tento súd vo vhodnejšej situácii na to, aby posúdil najlepší záujem dieťaťa v konkrétnom prípade. Podľa judikatúry Súdneho dvora by mal súd členského štátu postúpiť právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností len súdu iného členského štátu, s ktorým má dieťa „osobitnú väzbu“, ktorej podstatné prvky sú taxatívne vymenované v tomto nariadení.

Súd, ktorý má právomoc, by mal požiadať súd iného členského štátu až po tom, ako sú jeho rozhodnutie o prerušení konania a žiadosť o postúpenie právomoci konečné, ak je podľa vnútroštátneho práva možné proti takémuto rozhodnutiu podať opravný prostriedok.“

2. Súd tohto iného členského štátu môže, ak je to s ohľadom na špecifické okolnosti prípadu v najlepšom záujme dieťaťa, prijať právomoc do šiestich týždňov od:

- a) začatia konania podľa odseku 1 písm. a) alebo
- b) prijatia žiadosti podľa odseku 1 písm. b).

Súd, ktorý začal konanie ako druhý alebo ktorý bol požiadaný o prevzatie právomoci, bezodkladne informuje súd, ktorý začal konanie ako prvý. Ak tento súd súhlasí s prevzatím právomoci, súd, ktorý začal konanie ako prvý, odmietne vykonávať svoju právomoc.

3. Ak súd, ktorý začal konanie ako prvý, nebol informovaný o prevzatí právomoci súdom iného členského štátu do siedmich týždňov od:

- a) uplynutia lehoty, v ktorej mali účastníci podať žiadosť na súde iného členského štátu podľa odseku 1 písm. a), alebo
- b) doručenia žiadosti tomuto súdu podľa odseku 1 písm. b);

súd, ktorý začal konanie ako prvý, pokračuje vo výkone svojej právomoci.

4. Dieťa má osobitnú väzbu k členskému štátu podľa odseku 1, ak tento členský štát:

- a) sa stal miestom obvyklého pobytu dieťaťa po tom, ako sa na (...) súde, ktorý je uvedený v odseku 1, začalo konanie;(...)
- b) je miestom pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa, (...)
- c) je (...) štátom, ktorého štátnu príslušnosť má dieťa; (...)
- d) je miestom obvyklého pobytu nositeľa rodičovských práv a povinností, alebo
- e) je miestom, kde sa nachádza majetok dieťaťa, a vec sa týka opatrení na ochranu dieťaťa vo vzťahu k správe, udržiavaniu alebo nakladaniu s týmto majetkom.

5. Ak bola výlučná právomoc súdu potvrdená podľa článku 10a, tento súd nemôže postúpiť právomoc súdu v inom členskom štáte.

Článok 12a

Žiadosť súdu členského štátu, ktorý nemá právomoc, o postúpenie právomoci¹⁶

1. Za výnimočných okolností a bez toho, aby bol dotknutý článok 9, ak sa súd členského štátu, ktorý nemá právomoc podľa tohto nariadenia, ale s ktorým má dieťa osobitnú väzbu podľa článku 12 ods. 4, domnieva, že je vo vhodnejšej situácii na to, aby posúdil najlepší záujem dieťaťa v konkrétnom prípade, môže požiadať súd členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa o postúpenie právomoci.

2. Ak sa požiadaný súd domnieva, že vzhľadom na konkrétne okolnosti prípadu je to v najlepšom záujme dieťaťa, môže do šiestich týždňov od doručenia žiadosti súhlasiť s postúpením právomoci a bezodkladne o tom informuje žiadajúci súd. Žiadajúci súd môže vykonávať právomoc, len ak sa žiadosti vyhovel v uvedenej lehote.

¹⁶ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Za výnimočných okolností a s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa v konkrétnom prípade by mal mať súd členského štátu, ktorý nemá právomoc podľa tohto nariadenia, ale má osobitnú väzbu s dieťaťom podľa tohto nariadenia, možnosť požiadať príslušný súd členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa o postúpenie právomoci. Nemalo by to však byť povolené vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržovania dieťaťa, Určenie konkrétneho príslušného súdu sa ponecháva na vnútroštátne právo požiadaného členského štátu.

Postúpenie právomoci – či už na základe žiadosti súdu, ktorý chce postúpiť svoju právomoc, alebo súdu, ktorý chce prevziať právomoc – by malo byť účinné len v konkrétnej veci, v ktorej sa uskutočnilo. Po skončení konania, pre ktoré sa žiadalo o postúpenie právomoci a pre ktoré sa žiadosti vyhovel, by postúpenie nemalo mať žiaden účinok na budúce konania.“

Článok 13

Zostatková právomoc

Ak nemá podľa článkov 7 až 11 právomoc žiadny (...) **súd** členského štátu, právomoc sa v každom členskom štáte určí podľa zákonov tohto členského štátu.¹⁷

Článok (...) 14

Predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení v **naliehavých prípadoch**¹⁸

¹⁷ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Pojem „zákony tohto členského štátu“ by nemal zahŕňať medzinárodné nástroje platné v danom členskom štáte.“

¹⁸ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Toto nariadenie nemá brániť súdom členského štátu, ktorý nemá právomoc rozhodnúť vo veci samej, aby v naliehavých prípadoch prijímali predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, ktoré sa týkajú osôb alebo majetku dieťaťa a nachádzajúcich sa v danom členskom štáte. Uvedené opatrenia by sa nemali uznať ani vykonať v žiadnom v inom členskom štáte podľa tohto nariadenia s výnimkou opatrení prijatých na minimalizovanie nebezpečenstva uvedeného v článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980.

Opatrenia na minimalizovanie nebezpečenstva by mali zostať účinné dovtedy, kým súd členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa prijme opatrenia, ktoré považuje za vhodné.

Ak si to vyžaduje najlepší záujem dieťaťa, súd by mal priamo alebo prostredníctvom ústredných orgánov informovať o prijatých opatreniach súd členského štátu, ktorý má právomoc rozhodnúť vo veci samej podľa tohto nariadenia. Neposkytnutie takýchto informácií by však nemalo byť dôvodom na neuznanie opatrenia.

Ak súd, ktorý má právomoc iba na predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, dostane podaný návrh týkajúci sa veci samej, mal by z vlastného podnetu vyhlásiť, že nemá právomoc.“

1. **Aj v situáciách, keď má právomoc vo veci samej (...) súd iného členského štátu, majú v naliehavých prípadoch (...) súdy členského štátu (...) právomoc prijať predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, ktoré sú dostupné podľa práva daného členského štátu, s ohľadom na (...):**

a) dieťa, ktoré sa nachádza v danom členskom štáte, alebo

b) majetok, ktorý patrí dieťaťu, ktoré sa nachádza v danom členskom štáte.

2. Ak si to vyžaduje ochrana najlepšieho záujmu dieťaťa, (...) **súd, ktorý prijal (...) tieto opatrenia, bezodkladne informuje súd alebo príslušný orgán členského štátu, ktorý má právomoc podľa článku 7 tohto nariadenia, alebo v relevantnom prípade akýkoľvek súd členského štátu, ktorý vykonáva právomoc vo veci samej podľa tohto nariadenia, a to buď priamo podľa článku 67a alebo prostredníctvom ústredných orgánov určených podľa článku 60.**

3. Platnosť opatrení prijatých podľa odseku 1 zanikne, len čo (...) **súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.**

V relevantných prípadoch môže tento súd informovať o svojom rozhodnutí súd, ktorý prijal predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, a to buď priamo podľa článku 67a alebo prostredníctvom ústredných orgánov určených podľa článku 60.

Článok 16

Predbežné otázky¹⁹

- 1. Ak výsledok konania vo veci, ktorá nepatrí do pôsobnosti tohto nariadenia, pred (...) súdom členského štátu závisí od rozhodnutia o predbežnej otázke (...) týkajúcej sa rodičovských práv a povinností, môže o nej na účely daného konania rozhodnúť súd v uvedenom členskom štáte, aj keď nemá právomoc podľa tohto nariadenia.**
- 2. Rozhodnutie o predbežnej otázke podľa odseku 1 má účinky len v konaní, v ktorom bolo vydané.**

¹⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak výsledok konania pred súdom členského štátu, ktorý nemá právomoc podľa tohto nariadenia, závisí od rozhodnutia o predbežnej otázke, ktorá patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, súdom uvedeného štátu by toto nariadenie nemalo brániť v rozhodnutí o danej otázke. Ak je preto predmetom konania napríklad spor o dedičstvo, ktorý sa týka aj dieťaťa, a na zastupovanie dieťaťa v spore sa musí určiť procesný opatrovník, členský štát, ktorý má právomoc v spore o dedičstvo, by mal byť oprávnený určiť opatrovníka v konaní, ktoré vedie, a to bez ohľadu na to, či má právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností podľa tohto nariadenia. Každé takéto rozhodnutie by malo mať účinky iba v (...) konaní, v ktorom bolo vydané.

Ak sa na platnosť právneho úkonu, ktorý sa urobil alebo sa má urobiť v mene dieťaťa v dedičskom konaní pred súdom členského štátu, vyžaduje povolenie alebo schválenie súdu, tento členský štát by mal mať možnosť rozhodnúť o povolení alebo schválení takého právneho úkonu, aj keď nemá právomoc podľa tohto nariadenia. Pojem „právny úkon“ by mal zahŕňať napríklad prijatie alebo odmietnutie dedičstva alebo dohodu účastníkov o rozdelení dedičstva.“

3. Ak sa na platnosť právneho úkonu, ktorý sa urobil alebo sa má urobiť v mene dieťaťa v dedičskom konaní pred súdom členského štátu, vyžaduje povolenie alebo schválenie súdu, tento súd v tomto členskom štáte môže rozhodnúť o povolení alebo schválení takého právneho úkonu, aj keď nemá právomoc podľa tohto nariadenia.

4. Článok 14 ods. 2 sa uplatňuje primerane.

ODDIEL 3

SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Článok 15

Začatie konania na súde²⁰

²⁰ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„V tomto nariadení sa stanovuje, kedy sa konanie na súde považuje za začaté na účely tohto nariadenia. Vzhľadom na to, že v členských štátoch existujú dva rôzne systémy, podľa ktorých sa vyžaduje, aby sa písomnosť, ktorou sa začína konanie, buď doručila najprv odporcovi alebo najprv na súd, malo by postačovať, že bol prijatý tento prvý krok podľa vnútroštátneho práva, a to za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať aj kroky, ktoré musel podľa vnútroštátneho práva prijať, aby zabezpečil druhý krok.

So zreteľom na čoraz väčší význam mediácie a iných metód alternatívneho riešenia sporov aj počas súdneho konania sa podľa judikatúry Súdneho dvora považuje konanie na súde za začaté momentom podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde, ak bolo konanie medzitým prerušené na návrh navrhovateľovi na účely zmierlivého riešenia sporu bez toho, aby bola písomnosť, ktorou sa začína konanie, doručená odporcovi a aby odporca vedel o konaní alebo sa ho akýmkoľvek spôsobom zúčastnil, a to za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie odporcovi.

Podľa judikatúry Súdneho dvora sa v prípade začatej veci za dátum začatia konania na „súde“ považuje dátum, keď bol na vnútroštátny zmierovací orgán podaný návrh na začatie povinného zmierovacieho konania.“

Konanie na súde sa považuje za začaté:

- a) momentom podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde, za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie písomnosti odporcovi,
- b) ak sa pred jej podaním na súd musí písomnosť doručiť, momentom jej prevzatia orgánom povereným doručovaním za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil podanie písomnosti na súde, alebo
- c) **ak súd začal konať bez návrhu, momentom, keď súd prijme rozhodnutie o začatí konania, alebo ak sa takéto rozhodnutie nevyžaduje, momentom, keď súd vec zaznamená.**

Článok 17

Skúmanie právomoci²¹

Ak sa začalo konanie na (...) **súde** členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať vo **veci samej** a ktorá patrí **podľa** tohto nariadenia do právomoci (...) **súdu** iného členského štátu, prvý súd bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

²¹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Súd členského štátu, na ktorom sa začalo konanie vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať vo veci samej a ktorá podľa tohto nariadenia patrí do právomoci súdu iného členského štátu, bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc. Tento súd by mal mať možnosť, nie však povinnosť, požiadať o postúpenie právomoci podľa tohto nariadenia.“

Článok 18

Skúmanie prípustnosti

1. Ak sa odporca s obvyklým pobytom v inom štáte než v členskom štáte, v ktorom bol podaný návrh na začatie konania, nedostaví na tento súd, súd s právomocou preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že odporca mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom čase, aby si mohol pripraviť svoju obhajobu, alebo sa na tento účel prijali všetky potrebné kroky.
2. Namiesto ustanovení odseku 1 tohto článku sa uplatní článok 19 nariadenia (ES) č. 1393/2007, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať z jedného členského štátu do iného podľa uvedeného nariadenia.
3. Ak nemožno uplatniť nariadenie (ES) č. 1393/2007, uplatní sa článok 15 Haagskeho dohovoru o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach v cudzine z 15. novembra 1965, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať podľa tohto dohovoru.

Článok 19

Prekážka začatej veci a súvisiace konania²²

1. Ak sa konania týkajúce sa rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva medzi rovnakými účastníkmi (...) **začnú na (...) súdoch** rôznych členských štátov, súd, ktorý začal konať ako druhý, preruší bez návrhu konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc (...) **súdu**, ktorý začal konať ako prvý.
2. Ak sa konania týkajúce sa rodičovských práv a povinností k tomu istému dieťaťu a s rovnakým predmetom konania (...) **začnú na (...) súdoch** rôznych členských štátov, (...) **súd**, ktorý začal konať ako druhý, preruší bez návrhu konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc (...) **súdu**, ktorý začal konať ako prvý. **To neplatí, ak sa právomoc jedného zo súdov zakladá výlučne na článku 14.**
3. Keď sa potvrdí právomoc (...) **súdu**, ktorý začal konať ako prvý, (...) **súd**, ktorý začal konať ako druhý, odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech uvedeného (...) **súdu**.

V takom prípade účastník, ktorý (...) **podal návrh na začatie konania** (...) **súdu**, ktorý začal konať ako druhý, môže podať návrh na (...) **súd**, ktorý začal konať ako prvý.

4. Ak začne konať súd členského štátu, ktorému bola na základe prijatia právomoci podľa článku 10a zverená výlučná právomoc, akýkoľvek súd iného členského štátu preruší konanie dovtedy, kým súd konajúci na základe prijatia právomoci nevyhlási, že podľa uvedeného prijatia právomoci nemá právomoc.

5. Keď a v rozsahu, v ktorom súd, ktorý je predmetom prijatia právomoci, potvrdí svoju výlučnú právomoc v súlade s prijatím právomoci, súd iného členského štátu odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech uvedeného súdu.

²² Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 20.

Článok 20

Právo dieťaťa vyjadriť svoje názory²³

1. (...) **Súdy** členských štátov pri výkone svojej právomoci podľa oddielu 2 tejto kapitoly poskytnú (...) v **súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi**²⁴ dieťaťa, ktoré je schopné sformulovať svoje názory, (...) skutočnú a účinnú príležitosť (...) ich vyjadriť **priamo alebo prostredníctvom zástupcu alebo vhodného subjektu**.
2. **Ak súd v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi poskytne dieťaťu možnosť vyjadriť svoje názory podľa tohto článku**, (...) prikladá im náležitý význam zodpovedajúci veku a vyspelosti **dieťaťa**.

²³ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Konanie vo veci rodičovských práv a povinností podľa tohto nariadenia, ako aj konanie o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 by mali dieťaťu, o ktorom sa vedie konanie a ktoré je schopné sformulovať svoje názory, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora poskytnúť –ako základnú zásadu – skutočnú a účinnú možnosť ich vyjadriť a pri posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa by sa im mal prikladať náležitý význam. Možnosť dieťaťa slobodne vyjadriť svoje názory v súlade s článkom 24 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a vzhľadom na článok 12 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa zohráva pri uplatňovaní tohto nariadenia dôležitú úlohu. V nariadení by sa však otázka, kto a akým spôsobom bude dieťa vypočúvať, mala ponechať na vnútroštátne právo a vnútroštátne postupy členských štátov. Preto toto nariadenie nie je určené na to, aby stanovovalo, či by ho mal vypočúť osobne sudca alebo osobitne vyškolený odborník, ktorý následne podá správu súdu, alebo či by sa malo dieťa vypočúť v súdnej sieni alebo na inom mieste, alebo inými prostriedkami. Okrem toho, hoci vypočutie dieťaťa zostáva právom dieťaťa, nemôže predstavovať absolútnu povinnosť, ale pri jeho posúdení sa musí zohľadniť najlepší záujem dieťaťa, napríklad v prípadoch dohôd medzi účastníkmi.“

²⁴ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

KAPITOLA III
MEDZINÁRODNÉ ÚNOSY DETÍ²⁵

Článok 21

Návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980

Keď osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý sa domnieva, že bolo porušené opatrovnícke právo, podá **priamo alebo s pomocou ústredného orgánu** na súd členského štátu návrh na vydanie rozhodnutia podľa Haagskeho dohovoru z **roku 1980**, ktorým (...) sa vydáva príkaz na návrat dieťaťa **mladšieho ako 16 rokov**, ktoré bolo neoprávnené premiestnené alebo zadržané v inom členskom štáte ako členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, uplatňujú sa **popri Haagskom dohovore z roku 1980** články (...) **21a až 26a a kapitola VI**.

²⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„V záujme čo najskoršieho ukončenia konaní o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 by členské štáty mali v závislosti od organizácie svojho vnútroštátneho súdnictva zväžiť sústredenie právomoci v týchto veciach na čo najmenší počet súdov. Právomoc v prípade únosov detí by sa mala sústrediť na jeden súd pre celú krajinu alebo na obmedzený počet súdov, pričom by sa ako východiskový bod použil napr. počet odvolacích súdov a právomoc pre prípady medzinárodných únosov detí by sa sústredila na jeden súd prvého stupňa v rámci obvodu odvolacieho súdu.“

Článok 21a

Doručovanie a vybavovanie žiadostí ústrednými orgánmi

1. Požiadaný ústredný orgán koná pri vybavovaní žiadosti podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 uvedenej v článku 21 rýchlo.
2. Po doručení žiadosti uvedenej v článku 21 potvrdí ústredný orgán požiadaného členského štátu doručenie do 5 pracovných dní. Bez zbytočného odkladu informuje ústredný orgán žiadajúceho členského štátu alebo v relevantnom prípade navrhovateľa, aké počiatočné kroky sa prijali alebo prijmú na vybavenie žiadosti, a môže požiadať o prípadné ďalšie písomnosti a informácie.

(...)

Článok 23

Zrýchlené **súdne** konanie (...)²⁶

²⁶ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Súdy každého stupňa by mali vydať svoje rozhodnutie do šiestich týždňov okrem prípadov, keď tomu bránia výnimočné okolnosti. Samotnú skutočnosť, že sa využívajú prostriedky alternatívneho riešenia sporov, nemožno považovať za výnimočnú okolnosť, ktorá by odôvodňovala predĺženie lehoty. Výnimočné okolnosti však môžu nastať počas alebo v dôsledku využitia takýchto prostriedkov. Pre súd prvého stupňa by mala lehota začať plynúť momentom, keď začne konať. Pre súd vyššieho stupňa by mala lehota začať plynúť momentom, keď sa uskutočnili všetky potrebné procesné kroky. Takéto kroky by mohli v závislosti od dotknutého právneho systému zahŕňať doručenie opravného prostriedku odporcovi buď v rámci členského štátu, v ktorom sa nachádza súd, alebo v inom členskom štáte, zaslanie spisu a opravného prostriedku súdu, ktorý o ňom koná, v členskom štáte, ak sa opravný prostriedok podáva na súd, proti ktorého rozhodnutiu sa podáva, alebo návrh účastníka na nariadenie pojednávania, ak sa takýto návrh vyžaduje podľa vnútroštátneho práva. Členské štáty by tiež mali zvážiť obmedzenie počtu možných opravných prostriedkov proti rozhodnutiu, ktorým sa schvaľuje alebo odmieta návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru o únosoch detí z roku 1980, na jedno“.

1. Súd, ktorému sa podala žiadosť o návrat dieťaťa podľa článku 21, koná o žiadosti urýchlene najrýchlejšími postupmi, ktoré mu poskytuje vnútroštátny právny poriadok.

2. Bez toho, aby bol dotknutý (...) **odsek 1, súd prvého** stupňa vydá rozhodnutie najneskôr do šiestich týždňov od (...) momentu, **keď začal konať**, ak tomu nebránia výnimočné okolnosti.

(...)

3. **Okrem prípadov, keď tomu bránia výnimočné okolnosti, vydá súd vyššieho stupňa rozhodnutie najneskôr do šiestich týždňov od momentu, keď sa uskutočnili všetky potrebné procesné kroky, pričom súd môže na pojednávaní alebo iným spôsobom preskúmať opravný prostriedok.**

Článok 23a

Alternatívne riešenie sporov²⁷

Súd čo najskôr a v ktoromkoľvek štádiu konania priamo alebo v relevantných prípadoch za pomoci ústredných orgánov vyzve účastníkov, aby zvážili, či chcú pristúpiť na mediáciu alebo iný spôsob alternatívneho riešenia sporov, pokiaľ to nie je v rozpore s najlepším záujmom dieťaťa, nevhodné v konkrétnej veci, alebo to nespôsobí neúmerné predĺženie konania.

Článok 24

(...) Právo dieťaťa (...) vyjadriť svoje názory v konaní o návrate

(...) Článok 20 tohto nariadenia sa vzťahuje aj na konanie o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980.

²⁷ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Vo všetkých prípadoch týkajúcich sa detí, najmä v prípadoch medzinárodných únosov detí, by sudy mali zvážiť možnosť dosiahnutia riešenia mediáciou alebo inými vhodnými spôsobmi, pričom by im v prípade potreby pomáhali existujúce siete a podporné štruktúry zamerané na mediáciu v cezhraničných sporoch týkajúcich sa rodičovských práv a povinností. Takéto úsilie by však nemalo neprimerane predĺžiť konanie o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980. Mediácia okrem toho nie je vždy najvhodnejším spôsobom, najmä v prípadoch domáceho násillia.

Ak rodičia počas konania o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 dosiahnu dohodu o návrate alebo nenávrate dieťaťa, ale aj o iných otázkach rodičovských práv a povinností, toto nariadenie by im za určitých okolností malo umožniť, aby sa dohodli, že súd, ktorý začal konať podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, by mal mať právomoc priznať právne záväzný účinok ich dohode – či už jej začlenením do rozhodnutia, jej schválením alebo inou formou podľa vnútroštátneho práva a vnútroštátnych postupov. Členské štáty, ktoré majú sústredenú právomoc, by preto mali zvážiť, či umožnia súdu, ktorý začal konanie o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, vykonávať aj právomoc, na ktorej sa dohodli účastníci podľa tohto nariadenia vo veciach rodičovských práv a povinností, ak ju účastníci dosiahli počas tohto konania o návrat.“

Článok 25

Postup týkajúci sa návratu dieťaťa²⁸

28

Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Súd členského štátu, do ktorého bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo v ktorom je zadržované, má mať možnosť odmietnuť jeho návrat v osobitných a náležité odôvodnených prípadoch, ako to umožňuje Haagsky dohovor z roku 1980. Predtým by však mal súd zvážiť, či boli alebo môžu byť prijaté náležité ochranné opatrenia na účely odstránenia rizík ohrozujúcich najlepší záujem dieťaťa, ktoré by mohli znemožniť návrat dieťaťa podľa článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980.

Ak súd zvažuje, že odmietne návrat dieťaťa výlučne na základe článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, nemal by odmietnuť návrat dieťaťa, ak účastník žiadajúci návrat dieťaťa preukáže súdu alebo ak sa súd inak presvedčí, že boli prijaté primerané opatrenia na ochranu dieťaťa po jeho návrate. Príkladmi takýchto opatrení môže byť príkaz súdu daného členského štátu, ktorým sa navrhovateľovi zakazuje približovať sa dieťaťu, predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení daného členského štátu, ktoré umožňujú dieťaťu zostať s rodičom, ktorý ho uniesol a je primárnym poskytovateľom starostlivosti, kým sa v danom členskom štáte po návrate nerozhodne o opatrovníckom práve, alebo preukázanie dostupných zdravotníckych zariadení pre dieťa, ktoré potrebuje liečbu. Vhodnosť opatrenia v konkrétnom prípade by mala závisieť od konkrétneho nebezpečenstva, ktorému by dieťa bolo pravdepodobne vystavené po návrate bez takýchto opatrení. Súdom, ktorý overuje prijatie primeraných opatrení, by mal vychádzať predovšetkým z dôkazov predložených účastníkmi a podľa potreby v relevantných prípadoch požiadať o pomoc ústredné orgány alebo sudcov siete, najmä v rámci Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci a Medzinárodnej haagskej siete sudcov.

Okrem toho by súd mohol v relevantných prípadoch nariadiť predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení podľa tohto nariadenia s cieľom minimalizovať nebezpečenstvo fyzickej alebo psychickej ujmy na dieťati v dôsledku návratu, ktoré by inak viedlo k odmietnutiu nariadiť návrat. Takéto predbežné opatrenia a ich pohyb by nemali spôsobovať odklad v haagských konaniach o návrate ani narúšať určenie právomoci medzi súdom, ktorý začal konanie o návrate podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, a súdom, ktorý má právomoc vo veci rodičovských práv a povinností podľa tohto nariadenia. V prípade potreby by mal konzultovať so súdom alebo príslušnými orgánmi členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa, za pomoci ústredných orgánov alebo sudcov siete, najmä v rámci Európskej justičnej siete pre občianske a obchodné veci a Medzinárodnej haagskej siete sudcov. Tieto opatrenia by sa mali uznávať a vykonávať vo všetkých ostatných členských štátoch vrátane členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia, až kým príslušný súd takéhoto členského štátu neprijme opatrenia, ktoré považuje za náležité. Takýmto opatrením by napríklad mohlo byť nariadenie, aby dieťa naďalej bývalo s primárnym poskytovateľom starostlivosti, alebo určenie spôsobu, ako má prebiehať styk s dieťaťom po jeho návrate, dokým súd príslušný podľa obvyklého pobytu dieťaťa neprijme opatrenia, ktoré považuje za vhodné. Uvedenými opatreniami by nemali byť ovplyvnené žiadne opatrenia či rozhodnutia súdu, ktorý je príslušný podľa obvyklého pobytu, prijaté po návrate dieťaťa.“

1. Súd nesmie odmietnuť návrat dieťaťa, **pokiaľ sa osobe, ktorá o tento návrat žiada, nedala možnosť vyjadriť sa.**

1a. Súd môže v ktoromkoľvek štádiu konania v súlade s článkom 14 preskúmať, či by sa mal zaistiť styk medzi dieťaťom a osobou, ktorá žiada o jeho návrat, pričom zohľadní **najlepší záujem dieťaťa.**

2. Ak súd zvažuje, že odmietne nariadiť návrat dieťaťa výlučne na základe článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, **nesmie odmietnuť návrat dieťaťa, ak (...) účastník žiadajúci návrat dieťaťa dostatočne preukáže súdu alebo ak sa súd inak presvedčí, že boli prijaté primerané opatrenia na ochranu dieťaťa po jeho návrate.**

3. (...) Na účely odseku 2 môže (...) súd **komunikovať** s príslušnými orgánmi členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržiavaním, a to buď priamo **podľa článku 67a, alebo** s pomocou ústredných orgánov (...).

4. V relevantných prípadoch môže súd v prípade nariadenia návratu (...) prijať predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení podľa článku (...) 14 tohto nariadenia s **cieľom ochrániť dieťa pred vážnym rizikom uvedeným v článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak by preskúmanie a prijatie takýchto opatrení nevedlo k neúmernému predĺženiu konania o návrate.**

(...)

5. (...) Rozhodnutie o nariadení návratu dieťaťa sa môže vyhlásiť za predbežne vykonateľné, čím nie je dotknutý prípadný (...) opravný prostriedok, ak je návrat dieťaťa pred vydaním rozhodnutia o opravnom prostriedku v jeho najlepšom záujme.²⁹

(...)

Článok 25a

Výkon rozhodnutia o nariadení návratu dieťaťa

1. Orgán príslušný na výkon, na ktorý sa podal návrh na výkon rozhodnutia o nariadení návratu dieťaťa do iného členského štátu, koná o tomto návrhu rýchlo.
2. Ak sa rozhodnutie nevykonalo do šiestich týždňov po začatí exekučného konania, účastník žiadajúci o výkon alebo ústredný orgán členského štátu výkonu majú právo požiadať vykonávajúci orgán o odôvodnenie odkladu.

(...)

²⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Vo vnútroštátnom práve sa môže stanoviť, ktorý súd môže rozhodnutie vyhlásiť za predbežne vykonateľné.“

Článok 26a

Postup po odmietnutí nariadiť návrat dieťaťa podľa článku 13 ods. 1 písm. b) a článku 13 ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1980³⁰

30

Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak sa súd členského štátu, do ktorého bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo v ktorom je zadržované, rozhodne odmietnuť návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, vo svojom rozhodnutí by mal výslovne uviesť príslušné články Haagskeho dohovoru z roku 1980, ktoré sú základom zamietavého rozhodnutia. Bez ohľadu na to, či je takéto rozhodnutie konečné alebo možno proti nemu podať opravný prostriedok, môže sa nahradiť následným rozhodnutím v konaní o opatrovníckom práve vydaným súdom členského štátu obvyklého pobytu dieťaťa pred tým, než došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu. Počas tohto konania by sa mali podrobne preskúmať všetky okolnosti a mal by sa zohľadniť najlepší záujem dieťaťa a okrem iného aj správanie rodičov. Ak by z výsledného rozhodnutia vo veci samej o opatrovníckom práve vyplýval návrat dieťaťa, mal by sa tento návrat uskutočniť bez potreby osobitného konania o uznaní a výkone takéhoto rozhodnutia v ktoromkoľvek členskom štáte.

Súd, ktorý odmietne návrat dieťaťa, by mal bez návrhu vydať osvedčenie na príslušnom tlačive stanovenom v tomto nariadení. Účelom tohto osvedčenia je informovať účastníkov o možnosti podať do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia o odmietnutí návratu na súd členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, návrh na začatie konania vo veci opatrovníckeho práva. Osvedčenie informuje tiež o tom, že akékoľvek rozhodnutie vydané v takom konaní, z ktorého vyplýva návrat dieťaťa, je podľa tohto nariadenia vykonateľné v ktoromkoľvek inom členskom štáte.

Ak v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, už prebiehalo konanie o opatrovníckom práve, keď súd, ktorý začal konať o žiadosti o návrat podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, odmietol návrat dieťaťa výlučne na základe článku 13 ods. 1 písm. b) alebo ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1980, mal by súd, ktorý odmietol návrat dieťaťa, zaslať vyhotovenie svojho rozhodnutia, príslušné osvedčenie a prepis, súhrn alebo zápisnicu z pojednávania, ako aj akékoľvek iné písomnosti, ktoré považuje za relevantné, súdu, ktorý začal konať o opatrovníckom práve. Pojem „akékoľvek iné písomnosti, ktoré považuje za relevantné“ by sa mal chápať ako akékoľvek písomnosti, ktoré obsahujú informácie, ktoré môžu mať vplyv na výsledok konania o opatrovníckom práve, ak sa tieto informácie neuvádzajú už v samotnom rozhodnutí o odmietnutí návratu.

Ak v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, neprebíha žiadne konanie o opatrovníckom práve vo veci samej a niektorý z účastníkov podá na súd tohto členského štátu návrh po doručení informácie súdu, ktorý odmietol návrat dieťaťa, mal by tento účastník predložiť súdu, ktorý začal konať o opatrovníckom práve vo veci samej, vyhotovenie rozhodnutia o odmietnutí návratu dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, príslušné osvedčenie a prepis, súhrn alebo zápisnicu z pojednávania. To nebráni tomu, aby konajúci súd požiadal o akékoľvek ďalšie písomnosti, ktoré považuje za relevantné a ktoré obsahujú informácie, ktoré môžu mať vplyv na výsledok konania o opatrovníckom práve, ak sa tieto informácie neuvádzajú už v samotnom rozhodnutí o odmietnutí návratu.“

1. Tento článok sa uplatní, keď sa rozhodnutie o odmietnutí návratu dieťaťa do iného členského štátu zakladá výlučne na článku 13 ods. 1 písm. b) alebo ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1980.

2. Súd, ktorý vydal rozhodnutie uvedené v odseku 1, vydá bez návrhu osvedčenie na tlačive stanovenom v prílohe [X]. Osvedčenie sa vyplní a vydá v jazyku rozhodnutia. Osvedčenie sa môže vydať aj v inom úradnom jazyku Európskej únie vyžiadanom účastníkom. Týmto sa nezakladá povinnosť súdu vydávajúceho osvedčenie, aby poskytol preklad alebo prepis [relevantného obsahu].

3. Ak v čase, keď súd vydá rozhodnutie uvedené v odseku 1, súd v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, už začal konať vo veci samej o opatrovníckom práve, tento súd – ak vie o tomto konaní – do jedného mesiaca od dátumu vydania rozhodnutia uvedeného v odseku 1 zašle súdu uvedeného členského štátu buď priamo alebo prostredníctvom ústredných orgánov tieto písomnosti:

- a) vyhotovenie rozhodnutia;
- b) osvedčenie vydané podľa odseku 2 a
- c) podľa potreby prepis, súhrn alebo zápisnicu z pojednávania a akékoľvek iné písomnosti, ktoré považuje za relevantné.

4. Súd v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, môže v prípade potreby požadovať, aby účastník poskytol podľa článku 69 preklad alebo prepis rozhodnutia a akékoľvek inej písomnosti, ktorá je pripojená k osvedčeniu podľa odseku 3 písm. c).

5. Ak niektorý z účastníkov v iných prípadoch, ako sú uvedené v odseku 3, do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia uvedeného v odseku 1 podá návrh na súd v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, na účely preskúmania rozhodnutia vo veci samej o opatrovníckom práve,³¹ predloží tento účastník súdu tieto písomnosti:

- a) vyhotovenie rozhodnutia;**
- b) osvedčenie vydané podľa odseku 2 a**
- c) podľa potreby prepis, súhrn alebo zápisnicu z pojednávania na súde, ktorý odmietol návrat dieťaťa.**

6. Bez ohľadu na rozhodnutie o nenávrate uvedené v odseku 1 je akékoľvek rozhodnutie vo veci samej o opatrovníckom práve, ktoré bolo vydané v konaní uvedenom v odsekoch 3 a 5 a z ktorého vyplýva návrat dieťaťa, vykonateľné v inom členskom štáte podľa kapitoly IV tohto nariadenia.

³¹ Pozri článok 471 ods. 4, v ktorom sa uvádza, že osvedčenie spúšťajúce prednostný mechanizmus „sa vydá len vtedy, ak súd pri vydaní svojho rozhodnutia zohľadnil dôvody a skutočnosti, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie vydané v inom členskom štáte podľa článku 13 ods. 1 písm. b) alebo ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1980“.

KAPITOLA IV
UZNÁVANIE A VÝKON

ODDIEL 1

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O UZNÁVANÍ A VÝKONE

Pododdiel 1

Uznávanie

Článok 27

Uznanie rozhodnutia³²

³² Doplnia sa dve odôvodnenia v tomto zmysle:

- (R1) „Vzájomná dôvera vo výkon spravodlivosti v Únii odôvodňuje zásadu, že rozhodnutia v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností vydané v jednom členskom štáte sa majú uznávať vo všetkých členských štátoch bez potreby konania o uznaní. Konkrétne, ak sa predloží rozhodnutie vydané v inom členskom štáte, ktorým sa vyhlasuje rozvod, rozluka alebo anulovanie manželstva, ktoré už nemožno napadnúť v členskom štáte pôvodu, príslušné orgány požiadaného členského štátu by mali uznať rozhodnutie zo zákona bez potreby osobitného konania a aktualizovať svoje záznamy o osobnom stave. Tak ako pri súčasnom nariadení, to, či si uvedené dôvody má uplatniť účastník alebo sa uplatnia ex officio, sa upraví vo vnútroštátnom práve podľa príslušných ustanovení. Tým sa nevylučuje, aby ktorýkoľvek zainteresovaný účastník v súlade s týmto nariadením navrhol vydanie rozhodnutia o tom, že neexistujú dôvody odmietnuť uznanie podľa tohto nariadenia. Určenie osoby, ktorú možno považovať za zainteresovaného účastníka oprávneného takýto návrh podať, by malo prebiehať podľa vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom sa takýto návrh podáva.“
- (R2) „Uznanie rozhodnutia by sa malo odmietnuť iba vtedy, keď existuje jeden alebo viacero dôvodov na odmietnutie uznania uvedených v tomto nariadení. Dôvody na odmietnutie uznania uvedené v tomto nariadení sú vyčerpávajúce a na dôvody v dňom neuvedené, ako napr. porušenie pravidla prekážky začatej veci, sa nemožno odvolať ako na dôvody na odmietnutie. Vo veci rodičovských práv a povinností vždy neskoršie rozhodnutie nahrádza skoršie rozhodnutie s účinnosťou do budúcnosti a v rozsahu, v akom sú nezlučiteľné. Pokiaľ ide o možnosť, ktorá sa poskytne dieťaťu na to, aby vyjadrilo svoje názory, uznanie rozhodnutia nemožno odmietnuť výlučne z dôvodu, že súd pôvodu použil inú metódu vypočutia dieťaťa než je metóda, ktorú by použil súd v členskom štáte uznania, pretože o vhodnej metóde by mal rozhodnúť súd pôvodu.

Hoci sa v súlade s judikatúrou Súdneho dvora podľa článku 24 Charty základných práv a podľa tohto nariadenia nepožaduje, aby súd členského štátu pôvodu získal názory dieťaťa v každom prípade prostredníctvom vypočutia, a daný súd si teda zachováva určitú mieru diskrečnej právomoci, v judikatúre sa tiež uvádza, že ak sa súd rozhodne dať dieťaťu možnosť byť vypočutý, od súdu sa vyžaduje, aby prijal všetky opatrenia, ktoré sú primerané na usporiadanie takého vypočutia, pričom sa zohľadní najlepší záujem dieťaťa a okolnosti každého jednotlivého prípadu s cieľom zabezpečiť účinnosť uvedených ustanovení a poskytnúť dieťaťu skutočnú a účinnú možnosť vyjadriť svoje názory. Súd členského štátu pôvodu by mal, pokiaľ je to možné, a vždy s ohľadom na najlepší záujem dieťaťa, využiť všetky prostriedky, ktoré má podľa vnútroštátneho práva k dispozícii, ako aj osobitné nástroje medzinárodnej justičnej spolupráce, a pokiaľ je to vhodné, aj prostriedky ustanovené v nariadení 1206/2001.

Členský štát, v ktorom sa žiada o uznanie, by nemal uznanie odmietnuť, ak sa uplatňuje niektorá z výnimiek z tohto konkrétneho dôvodu na odmietnutie povoleného v tomto nariadení. V dôsledku týchto výnimiek súd v členskom štáte výkonu nesmie odmietnuť výkon rozhodnutia len z dôvodu, že dieťaťu nebola daná možnosť vyjadriť svoje názory pri zohľadnení jeho najlepších záujmov, ak sa konanie týka len majetku dieťaťa a za podmienky, že takáto možnosť sa nevyžadovala vzhľadom na predmet konania, alebo v prípade existencie závažných dôvodov zohľadňujúcich najmä naliehavosť veci. Takéto závažné dôvody možno konštatovať napríklad vtedy, keď je bezprostredne ohrozená fyzická alebo psychická integrita dieťaťa alebo jeho život a akýmkoľvek odkladom sa môže zvyšovať riziko, že toto nebezpečenstvo sa zhmotní.“

1. Rozhodnutie vydané v členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez potreby **osobitného** konania.
2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, sa najmä nevyžaduje **osobitné** konanie pri aktualizácii záznamov členského štátu o osobnom stave na základe rozhodnutia o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva, ktoré bolo vydané v inom členskom štáte a proti ktorému už podľa práva tohto členského štátu nie je možné podať ďalší opravný prostriedok.
3. Zainteresovaný účastník môže v **súlade s postupmi ustanovenými v článkoch 42/47q až 45/47r a v relevantných prípadoch v oddiele 5 tejto kapitoly a v kapitole VI** navrhnúť vydanie rozhodnutia, že nie sú dôvody na odmietnutie uznania podľa článkov 37 a 38. (...)

4. **Miestna príslušnosť súdu, ktorý každý členský štát oznámil Komisii podľa článku 81, sa určí podľa práva členského štátu, v ktorom sa začalo konanie podľa odseku 3.**

5. Ak sa otázka uznania rozhodnutia vznesie ako predbežná otázka pred (...) **súdom** členského štátu, tento (...) **súd** môže v tejto otázke rozhodnúť.

Článok 28

Písomnosti, ktoré sa majú predložiť pre uznanie

1. Účastník, ktorý sa chce odvolať v jednom členskom štáte na rozhodnutie vydané v inom členskom štáte, predloží:

- a) vyhotovenie rozhodnutia, ktoré spĺňa podmienky potrebné na preukázanie jeho pravosti; a
- b) náležité osvedčenie vydané podľa článku (...) **36a**.

2. **Súd alebo príslušný orgán**³³, pred ktorým sa odvoláva na rozhodnutie vydané v inom členskom štáte, môže v prípade potreby žiadať od účastníka, ktorý sa na toto rozhodnutie odvoláva, aby v súlade s článkom 69 poskytol preklad alebo transliteráciu (...) [relevantného obsahu]³⁴ osvedčenia uvedeného v odseku 1 písm. b).

³³ Tu nepostačuje „orgán“, ako je v tomto nariadení zahrnutý do vymedzenia pojmu „súd“, pretože toto ustanovenie je určené orgán, ktorý nerozhoduje vo veciach upravených v tomto nariadení.

³⁴ Slová „relevantného obsahu“ sa nahradia odkazom na čísla príslušných políčok príslušného osvedčenia.

3. Súd alebo príslušný orgán, pred ktorým sa odvoláva na rozhodnutie vydané v inom členskom štáte, môže žiadať od účastníka, aby v súlade s článkom 69 okrem (...) prekladu alebo transliterácie [relevantného obsahu] osvedčenia poskytol aj preklad alebo transliteráciu rozhodnutia (...), ak bez takéhoto prekladu alebo takejto transliterácie nemôže v konaní pokračovať.

Článok 28a

Absencia písomností

- 1. Ak sa nepredložia písomnosti uvedené v článku 28 ods. 1, súd alebo príslušný orgán môže určiť lehotu na ich predloženie, prijať rovnocenné písomnosti alebo upustiť od ich predloženia, ak považuje predložené informácie za postačujúce.**
- 2. Ak súd o to požiada, poskytne sa v súlade s článkom 69 preklad alebo transliterácia týchto rovnocenných písomností.**

Článok 29

Prerušenie konania

(...) **Súd**, pred ktorým sa odvoláva na rozhodnutie vydané v inom členskom štáte, môže prerušiť

(...) konanie úplne alebo čiastočne, **ak**:

- a) (...) sa proti uvedenému rozhodnutiu (...) **podal riadny opravný prostriedok** v členskom štáte pôvodu, **alebo**
- b) bola podaná žiadosť o vydanie rozhodnutia, že nie sú dôvody na odmietnutie uznania podľa článkov 37 a 38 alebo o vydanie rozhodnutia, že sa má uznanie zamietnuť na základe niektorého z dôvodov tam uvedených (...).

(...)

Pododdiel 2

Vykonateľnosť a výkon

Článok 30

Vykonateľné rozhodnutia

1. Rozhodnutie (...) vo veciach rodičovských práv a povinností (...) vydané v členskom štáte a vykonateľné v tomto členskom štáte je vykonateľné v iných členských štátoch bez požiadavky na vyhlásenie vykonateľnosti³⁵.
2. Na účely vykonateľnosti rozhodnutia, ktorým sa priznáva právo styku, v inom členskom štáte, môže súd pôvodu vyhlásiť rozhodnutie za predbežne vykonateľné bez ohľadu na prípadný opravný prostriedok (...).

(Článok 31 presunutý do článku 31/47e)

(Článok 32 presunutý do článku 32/47f)

³⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Okrem toho zámer, aby cezhraničné konania o deťoch boli časovo a nákladovo menej náročné, odôvodňuje zrušenie vyhlásenia vykonateľnosti, ktoré zahŕňa registráciu na účely vykonania, pri všetkých rozhodnutiach vo veciach rodičovských práv a povinností pred ich výkonom v členskom štáte výkonu. Zatiaľ čo sa nariadením (ES) č. 2201/2003 iba zrušila táto požiadavka pre niektoré rozhodnutia, ktorými sa udeľuje právo styku, a pre niektoré rozhodnutia, z ktorých vyplýva návrat dieťaťa, týmto nariadením sa teraz uvedená požiadavka zrušuje pri cezhraničnom vykonávaní všetkých rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností a zároveň sa naďalej zachováva ešte výhodnejšie zaobchádzanie s niektorými rozhodnutiami, ktorými sa udeľuje právo styku, a niektorými rozhodnutiami, z ktorých vyplýva návrat dieťaťa. Preto na základe ustanovení tohto nariadenia by sa s rozhodnutím vydaným súdom ktoréhokoľvek iného členského štátu malo zaobchádzať tak, ako keby bolo vydané v členskom štáte výkonu.“

Článok (...) 33

Písomnosti, ktoré sa majú predložiť (...) pre výkon

1. (...) Na účely výkonu rozhodnutia (...) vydaného v členskom štáte v inom členskom štáte predloží účastník žiadajúci o výkon príslušnému orgánu výkonu:

- a) vyhotovenie rozhodnutia, ktoré spĺňa podmienky potrebné na preukázanie jeho pravosti; a
- b) náležité osvedčenie vydané podľa článku (...)36a(...).

2. Na účely výkonu rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje predbežné opatrenie vrátane ochranného opatrenia a ktoré je vydané v členskom štáte, v inom členskom štáte, predloží účastník žiadajúci o výkon príslušnému orgánu výkonu:

- a) vyhotovenie rozhodnutia, ktoré spĺňa podmienky potrebné na preukázanie jeho pravosti;
- b) náležité osvedčenie vydané podľa článku 36a, ktorým sa osvedčuje, že rozhodnutie je vykonateľné v členskom štáte pôvodu a že súd pôvodu:
 - i) má právomoc rozhodovať vo veci samej, alebo
 - ii) nariadil uvedené opatrenia v súlade s článkom 25 ods. 4 v spojení s článkom 14 a

c) **dôkaz o doručení rozhodnutia, ak sa opatrenie nariadilo bez toho, aby bol odporca predvolaný.**³⁶

3. (...) **Orgán príslušný na výkon** môže v nutnom prípade žiadať (...) od **účastníka žiadajúceho o výkon**, aby v súlade s článkom 69 poskytol **preklad alebo transliteráciu** [relevantného obsahu] osvedčenia, v ktorom sa uvádza povinnosť, ktorá sa má vykonať.

³⁶ Doplní sa odôvodnenie inšpirované odôvodneniami 32 a 33 nariadenia Brusel Ia:

„Ak predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, nariadi súd, ktorý má právomoc rozhodovať vo veci samej, mal by sa zaručiť ich voľný obeh podľa tohto nariadenia. Predbežné, a to aj ochranné opatrenia, ktoré nariadil uvedený súd bez predvolania žalovaného, by sa však nemali uznať a vykonať podľa tohto nariadenia, okrem prípadu, že rozhodnutie obsahujúce opatrenie bolo žalovanému doručené pred začatím výkonu. To by nemalo brániť uznaniu a výkonu takýchto opatrení podľa vnútroštátneho právneho poriadku.

Ak predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení nariadi súd členského štátu, ktorý nemá právomoc rozhodovať vo veci samej, obeh týchto opatrení by sa podľa tohto nariadenia mal obmedziť na opatrenia prijaté vo veciach medzinárodných únosov detí a zamerať na minimalizovanie nebezpečenstva uvedeného v článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980. Takéto opatrenia by sa mali uplatňovať dovtedy, kým súd členského štátu, ktorý má právomoc rozhodnúť vo veci samej podľa tohto nariadenia, neprijme opatrenia, ktoré pokladá za náležité.“

4. (...) **Orgán príslušný na výkon** môže žiadať od (...) **účastníka žiadajúceho o výkon**, aby v **súlade s článkom 69** poskytol preklad **alebo transliteráciu** rozhodnutia, (...) ak nemôže v konaní pokračovať bez uvedeného prekladu **alebo uvedenej transliterácie**.

(Článok 34 presunutý do článku 34/47i)

(Článok 35 presunutý do článku 35/47j)

(Článok 36 presunutý do článku 36/47k)

Pododdiel 3

Osvedčenie

Článok 36a

Vydanie osvedčenia

1. Súd členského štátu pôvodu oznámený Komisii podľa článku 81 na návrh účastníka vydá osvedčenie o:

- a) rozhodnutí v manželských veciach na tlačive uvedenom v prílohe I;**
- b) rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností na tlačive uvedenom v prílohe II;**
- c) príkazoch na návrat vyhotovených v súlade s Haagskym dohovorom z roku 1980 na tlačive uvedenom v prílohe [X].**

2. Osvedčenie sa vyplní a vydá v jazyku rozhodnutia. Osvedčenie sa môže vydať aj v inom úradnom jazyku Európskej únie vyžiadanom účastníkom. Týmto sa nezakladá povinnosť súdu vydávajúceho osvedčenie, aby poskytol preklad alebo prepis [relevantného obsahu].
3. Proti vydaniu osvedčenia nie je prípustný opravný prostriedok.

Článok 36b

Oprava osvedčenia

1. Súd členského štátu pôvodu oznámený Komisii podľa článku 81 na návrh opraví a aj bez návrhu môže opraviť osvedčenie, ak z dôvodu vecnej chyby alebo opomenutia existuje rozpor medzi rozhodnutím, ktoré sa má vykonať, a osvedčením.
2. Postup pri oprave osvedčenia sa riadi právnym poriadkom členského štátu pôvodu.

Pododdiel (...)4

Odmietnutie uznania a zamietnutie výkonu

(...)

Článok 37³⁷

Dôvody na **odmietnutie** (...) uznania (...) rozhodnutí v manželských veciach

(...) Uznanie rozhodnutia o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva sa odmietne:

- a) ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada; (...)
- b) v prípade, že bol vydaný v konaní bez účasti odporcu, ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že sa zistí, že odporca prijal rozhodnutie bez výhrad; (...)
- c) ak je nezlučiteľné s rozhodnutím vydaným v konaní medzi rovnakými účastníkmi v členskom štáte, v ktorom sa uznanie žiada, alebo
- d) ak je nezlučiteľné so skorším rozhodnutím vydaným v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte medzi rovnakými účastníkmi, za predpokladu, že skoršie rozhodnutie je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa uznanie žiada.

³⁷ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

Článok 38³⁸

Dôvody na **odmietnutie** (...) uznania (...) rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností

1. (...) **Uznanie** rozhodnutia týkajúceho sa rodičovských práv a povinností sa odmietne:
 - a) ak by uznanie bolo s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada;(...)
 - b) v prípade, že bolo vydané v neprítomnosti, ak sa osobe, ktorá sa nezúčastnila konania, nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom časovom predstihu a takým spôsobom, aby si mohla zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že sa zistí, že táto osoba prijala rozhodnutie bez výhrad; (...)
 - c) na návrh osoby, ktorá tvrdí, že rozhodnutie zasahuje do jej rodičovských práv a povinností, ak bolo takéto rozhodnutie vydané bez toho, aby táto osoba mala možnosť vyjadriť sa;³⁹ (...)
 - d) ak a **v takom rozsahu**, v akom je nezlučiteľné⁴⁰ s neskorším rozhodnutím týkajúcim sa rodičovských práv a povinností vydaným v členskom štáte, v ktorom sa uznanie žiada; (...)
 - e) ak a **v takom rozsahu**, v akom je nezlučiteľné s neskorším rozhodnutím týkajúcim sa rodičovských práv a povinností a vydaným v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte obvyklého pobytu dieťaťa za predpokladu, že neskoršie rozhodnutie je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa o uznanie žiada, **alebo**

³⁸ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

³⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Bez toho, aby boli dotknuté iné nástroje Únie, ak nie je možné účastníka alebo dieťa vypočuť osobne a ak to umožňujú dostupné technické prostriedky, môže súd zvážiť ich vypočutie prostredníctvom videokonferencie alebo inou komunikačnou technológiou okrem prípadov, ak by použitie takejto technológie bolo vzhľadom na osobitné okolnosti prípadu nevhodné z hľadiska spravodlivého vedenia konania.“

⁴⁰ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

f) ak sa nedodržel postup ustanovený v článku 65.

2. (...) Uznanie rozhodnutia vo veciach rodičovských práv a povinností možno odmietnuť, ak bolo vydané bez toho, aby sa dieťaťu, ktoré je schopné sformulovať svoje názory, poskytla možnosť ich vyjadriť v súlade s článkom 20,⁴¹⁴² okrem týchto prípadov:⁴³

a) konanie sa týkalo len majetku dieťaťa a poskytnutie možnosti byť vypočuté dieťaťu sa vzhľadom na predmet konania nepožadovalo, alebo

b) existovali závažné dôvody zohľadňujúce najmä naliehavosť veci.⁴⁴

⁴¹ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

⁴² Osvedčenie by malo obsahovať políčko na označenie, či sa dieťaťu dala možnosť vyjadriť svoje názory, a priestor na uvedenie dôvodov vo forme voľného textu, ak sa mu taká možnosť nedala.

⁴³ Doplní sa odôvodnenie podobné odôvodneniu 21 súčasného nariadenia Brusel IIa:
„Uznanie a výkon rozhodnutí, verejných listín a dohôd vydaných v určitom členskom štáte by sa malo zakladať na zásade vzájomnej dôvery. Dôvody na neuznanie by sa preto mali obmedziť na minimum vzhľadom na základný cieľ tohto nariadenia, ktorým je uľahčiť uznávanie a výkon a účinne chrániť najlepší záujem dieťaťa.“

⁴⁴ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

Článok 39

Postup pri odmietnutí uznania

1. Postupy stanovené v článkoch (...)42/47q až (...)45/47r a podľa konkrétnych okolností v oddiele (...) **5 tejto kapitoly** a v kapitole VI sa primerane uplatňujú na žiadosť o odmietnutie uznania.
2. **Miestna príslušnosť súdu, ktorý každý členský štát oznámil Komisii podľa článku 81, sa určí podľa práva členského štátu, v ktorom sa začalo konanie o neuznanie.**

(...)

Článok 40

Dôvody na zamietnutie výkonu rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností

(...) **Bez toho, aby bol dotknutý článok 36/47k ods. 6, sa výkon rozhodnutia vo veciach rodičovských práv a povinností zamietne, ak sa zistí, že existuje niektorý z dôvodov na odmietnutie uznania uvedených v článku 38.**⁴⁵

⁴⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Vo vnútroštátnom práve sa určí, či by sa dôvody na zamietnutie uvedené v tomto nariadení mali preskúmať bez návrhu alebo na návrh. Rovnaké preskúmanie by preto malo byť možné v súvislosti so zamietnutím výkonu.“

ODDIEL 2

USTANOVENIA O UZNÁVANÍ A VÝKONE NIEKTORÝCH VÝSADNÝCH ROZHODNUTÍ

Článok 47a

Rozsah pôsobnosti

- 1. Tento oddiel sa vzťahuje na nasledujúce rozhodnutia pod podmienkou, že boli osvedčené v členskom štáte pôvodu v súlade s článkom 47l:**
 - a) rozhodnutia, pokiaľ sa nimi udeľuje právo styku a**
 - b) rozhodnutia podľa článku 26a ods. 6, z ktorých vyplýva návrat dieťaťa.**
- 2. Ustanovenia tohto oddielu nebránia účastníkovi, aby žiadal o uznanie a výkon rozhodnutia podľa odseku 1 v súlade s ustanoveniami o uznávaní a výkone uvedenými v oddiele 1 tejto kapitoly.**

Pododdiel 1

Uznávanie

Článok 47b

Uznávanie

- 1. Rozhodnutie uvedené v článku 47a ods. 1 vydané v členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez potreby osobitného konania a bez možnosti namietať proti jeho uznaniu, okrem prípadov a v takom rozsahu, v akom sa zistí, že existuje nezlučiteľnosť⁴⁶ s rozhodnutím uvedeným v článku 47n.**
- 2. Účastník, ktorý sa chce odvolať v jednom členskom štáte na rozhodnutie podľa článku 47a ods. 1 vydané v inom členskom štáte, predloží:**
 - a) vyhotovenie rozhodnutia, ktoré spĺňa podmienky potrebné na preukázanie jeho pravosti; a**
 - b) náležité osvedčenie vydané podľa článku 47l.**
- 2. Článok 28 ods. 2 a 3 sa uplatňuje primerane.**

⁴⁶ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

Článok 47c

Prerušenie konania

Príslušný orgán, pred ktorým sa odvoláva na rozhodnutie podľa článku 47a ods. 1 vydané v inom členskom štáte, môže prerušiť konanie úplne alebo čiastočne v týchto prípadoch:

- a) bol predložený návrh z dôvodu nezlučiteľnosti⁴⁷ s rozhodnutím podľa článku 47n, alebo
- b) osoba, voči ktorej sa výkon žiada, v súlade s článkom 47m podala návrh na odňatie osvedčenia vydaného podľa článku 47l.

Pododdiel 2

Vykonateľnosť a výkon

Článok 47d

Vykonateľné rozhodnutia

1. Rozhodnutie podľa článku 47a ods. 1 vydané v členskom štáte a vykonateľné v tomto členskom štáte je vykonateľné podľa tohto oddielu v iných členských štátoch bez požiadavky na vyhlásenie vykonateľnosti.
2. Na účely výkonu rozhodnutia podľa článku 47a ods. 1 písm. a) v inom členskom štáte môžu súdy členského štátu pôvodu vyhlásiť rozhodnutie za predbežne vykonateľné bez ohľadu na prípadný opravný prostriedok.

⁴⁷ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

Článok 47h

Písomnosti, ktoré sa majú predložiť pre výkon

1. Na účely výkonu rozhodnutia podľa článku 47a ods. 1 vydaného v členskom štáte, v inom členskom štáte, predloží účastník žiadajúci o výkon príslušnému orgánu výkonu:
 - a) vyhotovenie rozhodnutia, ktoré spĺňa podmienky potrebné na preukázanie jeho pravosti; a
 - b) náležité osvedčenie vydané podľa článku 47l.
2. Na účely výkonu rozhodnutia podľa článku 47a ods. 1 písm. a) vydaného v členskom štáte, v inom členskom štáte, môže orgán príslušný na výkon v nutnom prípade žiadať od navrhovateľa, aby v súlade s článkom 69 poskytol preklad alebo transliteráciu [relevantného obsahu] osvedčenia, v ktorom sa uvádza povinnosť, ktorá sa má vykonať.

3. Na účely výkonu rozhodnutia podľa článku 47a ods. 1 vydaného v členskom štáte, v inom členskom štáte, môže orgán príslušný na výkon žiadať od navrhovateľa, aby v súlade s článkom 69 poskytol preklad alebo transliteráciu rozhodnutia, ak nemôže v konaní pokračovať bez uvedeného prekladu alebo uvedenej transliterácie.

Pododdiel 3

Osvedčenie o výsadných rozhodnutiach

Článok 47I

Vydanie osvedčenia

1. Súd, ktorý vydal rozhodnutie uvedené v článku 47a ods. 1 vydá na žiadosť účastníka osvedčenie o:

- a) rozhodnutí, ktorým sa udeľuje právo styku, a to na tlačive uvedenom v prílohe III;**
- b) rozhodnutí vo veci samej o opatrovníckom práve vydanom v súlade s článkom 26a ods. 6, z ktorého vyplýva návrat dieťaťa, a to na tlačive uvedenom v prílohe IV.**

2. Osvedčenie sa vyplní a vydá v jazyku rozhodnutia. Osvedčenie sa môže vydať aj v inom úradnom jazyku Európskej únie vyžiadanom účastníkom. Týmto sa nezakladá povinnosť súdu vydávajúceho osvedčenie, aby poskytol preklad alebo prepis [relevantného obsahu].

3. Súd vydá osvedčenie, iba ak:

- a) všetkým účastníkom sa dala možnosť vyjadriť sa;**
- b) dieťaťu sa dala možnosť vyjadriť svoje názory v súlade s článkom 20;⁴⁸**
- c) v prípade, že bolo rozhodnutie vydané v neprítomnosti, ak sa osobe, ktorá sa nezúčastnila konania, doručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom časovom predstihu a takým spôsobom, aby si mohla zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že sa určí, že osoba, ktorá sa nezúčastnila konania, prijala rozhodnutie bez výhrad.**

4. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3 sa osvedčenie o rozhodnutí uvedenom v článku 47a ods. 1 písm. b) vydá len vtedy, ak súd pri vydaní svojho rozhodnutia zohľadnil dôvody a dôkazy, na ktorých je založené predchádzajúce rozhodnutie vydané v inom členskom štáte podľa článku 13 ods. 1 písm. b) alebo článku 13 ods. 2 Haagskeho dohovoru z roku 1980.

5. Osvedčenie má právne účinky len v medziach vykonateľnosti rozhodnutia.

6. Proti vydaniu osvedčenia nie sú prípustné iné opravné prostriedky, ako sú uvedené v článku 47m.

⁴⁸ Osvedčenie by malo obsahovať políčko na označenie, či sa dieťaťu dala možnosť vyjadriť svoje názory, a priestor na uvedenie dôvodov vo forme voľného textu, ak sa mu taká možnosť nedala.

Článok 47m

Oprava a odňatie osvedčenia

1. Súd členského štátu pôvodu, oznámený Komisii podľa článku 81, na návrh opraví a aj bez návrhu môže opraviť osvedčenie, ak z dôvodu vecnej chyby alebo opomenutia existuje rozpor medzi rozhodnutím a osvedčením.
2. Súd uvedený v odseku 1 na návrh alebo bez návrhu a so zreteľom na požiadavky stanovené v článku 47l odníme osvedčenie, ak bolo vydané nesprávne. Článok 47m1 sa uplatňuje primerane.
3. Postup pri oprave alebo odňatí osvedčenia, vrátane opravných prostriedkov, sa spravuje právnym poriadkom členského štátu pôvodu.

Článok 47m1

Osvedčenie o nevykonateľnosti alebo o obmedzenej vykonateľnosti

Keď a v rozsahu, v ktorom vykonateľnosť rozhodnutia osvedčeného v súlade s článkom 47l zanikla alebo bola pozastavená či obmedzená, na základe žiadosti predloženej v ľubovoľnom čase súdu členského štátu pôvodu oznámenému Komisii podľa článku 81 sa vydá osvedčenie o nevykonateľnosti alebo obmedzenej vykonateľnosti na vzorovom tlačive uvedenom v prílohe [Z].

Pododdiel 4

Odmietnutie uznania a zamietnutie výkonu

Článok 47n

Nezlučiteľné rozhodnutia⁴⁹

Uznanie a výkon rozhodnutia uvedeného v článku 47a ods. 1 sa odmietne, ak a v takom rozsahu, v akom je nezlučiteľné s neskorším rozhodnutím týkajúcim sa rodičovských práv a povinností vo vzťahu k tomu istému dieťaťu, ktoré bolo vydané:

- a) v členskom štáte, v ktorom sa uznanie žiada, alebo
- b) v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte obvyklého pobytu dieťaťa za predpokladu, že neskoršie rozhodnutie je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie.

⁴⁹ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 32.

Oddiel 3

Spoločné ustanovenia o výkone

Pododdiel 1

Výkon⁵⁰

Článok 31/47e

Postup výkonu rozhodnutí

1. **Pokiaľ nie je v tomto oddiele ustanovené inak**, postup výkonu rozhodnutí vydaných v inom členskom štáte sa (...) spravuje právnym poriadkom členského štátu výkonu. Bez toho, aby boli dotknuté články 40, **47n, 36/47k a 47o1**, rozhodnutie vydané v niektorom členskom štáte, ktoré je vykonateľné v členskom štáte (...) **pôvodu**, sa má (...) v **členskom štáte výkonu** vykonať za tých istých podmienok ako rozhodnutie vydané v (...) danom členskom štáte (...).

⁵⁰ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Keďže postupy pri výkone rozhodnutí môžu byť v závislosti od vnútroštátneho práva súdne aj mimosúdne, pojem „orgány príslušné na výkon“ by mohol zahŕňať súdy, exekútorov a všetky ostatné orgány podľa vnútroštátneho práva. Ak sa v ustanoveniach tohto nariadenia popri orgánoch príslušných na výkon uvádzajú súdy, takáto situácia by mala zahŕňať prípady, keď je podľa vnútroštátneho práva na výkon príslušný iný orgán než súd, ale niektoré rozhodnutia sú vyhradené súdom, a to buď od začiatku alebo formou preskúmania aktov orgánu príslušného na výkon. Malo by byť vecou orgánu príslušného na výkon alebo súdu členského štátu výkonu, aby nariadil, prijal alebo zabezpečil špecifické opatrenia v štádiu výkonu, ako napríklad akékoľvek nedonucovacie opatrenia, ktoré môžu byť k dispozícii podľa vnútroštátneho práva daného členského štátu, alebo akékoľvek donucovacie opatrenia, ktoré môžu byť k dispozícii podľa uvedeného práva, vrátane pokút, uväznenia alebo privedenia dieťaťa exekútorom.“

2. Účastník, ktorý žiada o výkon rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, nemusí mať poštovú adresu v členskom štáte výkonu. Tento účastník musí mať splnomocneného zástupcu v členskom štáte výkonu iba vtedy, keď je ustanovenie takéhoto zástupcu povinné **podľa práva členského štátu výkonu** bez ohľadu na štátnu príslušnosť (...) účastníkov.

Článok 32/47f

(...) **Orgány príslušné na výkon** (...)

(...) Návrh na výkon rozhodnutia sa podáva (...) **orgánu** príslušnému na výkon podľa (...) práva členského štátu výkonu (...) v zmysle oznámenia, ktoré zaslal **daný** členský štát Komisii podľa článku 81.

(...)

Článok 32a/47g

Čiastočný výkon

1. Účastník žiadajúci o výkon rozhodnutia môže požiadať o čiastočný výkon rozhodnutia.
2. Ak sa rozhodnutie týka viacerých vecí a výkon bol zamietnutý v jednej alebo viacerých z nich, výkon bude napriek tomu možný v častiach rozhodnutia, ktoré nie sú zamietnutím dotknuté.
3. Odseky 1 a 2 sa nepoužijú na výkon rozhodnutia, ktorým sa nariaďuje návrat diet'at'a bez toho, aby sa zároveň nevykonali predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení, ktoré boli nariadené s cieľom minimalizovať nebezpečenstvo uvedené v článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980.

(...) **Opatrenia na výkon práva styku**⁵¹

1. (...) **Orgány príslušné na výkon alebo** súdy členského štátu výkonu môžu (...) najmä prijímať opatrenia na zabezpečenie výkonu práva styku, ak sa v rozhodnutí vydanom (...) **súdmi** členského štátu, ktoré mali právomoc rozhodnúť vo veci samej, **neprijali** potrebné opatrenia alebo prijaté opatrenia **nie sú** dostatočné, **za predpokladu, že sa zachovajú zásadné prvky uvedeného rozhodnutia.**

2. (...) Opatrenia prijaté podľa (...) **odseku 1** zaniknú na základe (...) **neskoršieho** rozhodnutia súdov členského štátu, ktoré majú právomoc rozhodnúť vo veci samej.

(...)

⁵¹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„V záujme uľahčenia výkonu rozhodnutí z iného členského štátu by orgány príslušné na výkon alebo súdy v členskom štáte výkonu mali byť oprávnené uviesť podrobnosti o praktických okolnostiach alebo právne podmienky požadované podľa práva členského štátu výkonu. Opatrenia ustanovené v tomto nariadení by mali umožniť, aby sa v členskom štáte výkonu vykonalo rozhodnutie, ktoré by inak mohlo byť nevykonateľné pre svoju neurčitosť, tým, že orgán príslušný na výkon alebo súd výkonu rozhodnutie skonkretizuje alebo spresní. Rovnako by sa mali ustanoviť opatrenia na dosiahnutie súladu s právnymi požiadavkami podľa vnútroštátneho práva členského štátu výkonu v oblasti výkonu, ako napríklad účasť úradu pre ochranu detí či psychológa v štádiu výkonu. Žiadne z uvedených opatrení by však nemalo zasahovať do zásadných prvkov rozhodnutia ani prekračovať ich rámec. Okrem toho by právomoc prispôbiť opatrenia vyplývajúca z tohto nariadenia nemala súdom výkonu umožňovať, aby opatrenia, ktoré právo členského štátu výkonu nepozná, nahradili inými opatreniami.“

Článok 35/47j

Doručenie osvedčenia a rozhodnutia⁵²

1. Ak **sa žiada** výkon rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte (...), potom sa **náležitě** osvedčenie vydané podľa článkov (...) **36a alebo 47l** doručí osobe, voči ktorej sa výkon žiada, pred prvým opatrením na výkon rozhodnutia. K osvedčeniu sa pripája rozhodnutie, ak už nebolo doručené danej osobe, a **podľa potreby aj podrobnosti o opatreniach uvedených v článku 34/47 ods. 1.**
2. Ak (...) **je potrebné zabezpečiť doručenie** v inom členskom štáte než je členský štát pôvodu, (...) **osoba, voči ktorej sa výkon žiada**, môže požiadať o preklad (...) **alebo transliteráciu:**
 - a) rozhodnutia, a to na účely napadnutia jeho výkonu (...);
 - b) **podľa potreby [relevantného obsahu] osvedčenia vydaného podľa článku 47l;**

⁵² Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Na účely informovania osoby, voči ktorej sa žiada výkon, o výkone rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, by sa tejto osobe malo v primeranom čase pred prvým opatrením v rámci výkonu doručiť osvedčenie vyhotovené podľa tohto nariadenia, ku ktorému sa v prípade potreby pripojí rozhodnutie. V tejto súvislosti by prvé opatrenie v rámci výkonu malo znamenať prvé opatrenie v rámci výkonu rozsudku po tomto doručení. Podľa judikatúry Súdneho dvora má účastník, voči ktorému sa žiada výkon, právo na účinný opravný prostriedok, ktorý zahŕňa aj možnosť začať konanie, ktorým by napadol vykonateľnosť rozhodnutia ešte pred samotným začatím výkonu.“

ak nie je buď napísané v jazyku, ktorému uvedená osoba rozumie, alebo k nemu nie je pripojený preklad **či transliterácia** do (...) takého jazyka, alebo ak nie je napísané (...) v úradnom jazyku členského štátu, v ktorom má obvyklý pobyt alebo, ak je v danom členskom štáte viacero úradných jazykov, v úradnom jazyku alebo jednom z úradných jazykov miesta, kde má obvyklý pobyt.

3. Ak sa žiada preklad (...) **alebo transliterácia** podľa (...) **odseku 2**, nesmú sa prijať žiadne iné opatrenia na výkon rozhodnutia než ochranné opatrenia, kým sa osobe, voči ktorej sa výkon žiada, neposkytne uvedený preklad **alebo uvedená transliterácia**.

4. (...) **Odseky 2 a 3** sa neuplatňujú (...) v **rozsahu v akom sa rozhodnutie, a podľa potreby aj osvedčenie uvedené v odseku 1**, už doručili osobe, voči ktorej sa výkon žiada, v (...) **súlade s požiadavkami na preklad alebo transliteráciu uvedenými v odseku 2**.

(...)

Pododdiel 2

Pozastavenie konania o výkone a zamietnutie výkonu

Článok 36/47k

(...) Pozastavenie a zamietnutie⁵³

⁵³ Doplnia sa tri odôvodnenia v tomto zmysle:

- (R1) „Výkon vo veciach rodičovských práv a povinností sa vždy bude týkať dieťaťa a v mnohých prípadoch odovzdávania dieťaťa osobe, ktorá nie je osobou, s ktorou dieťa v danom čase býva, a/alebo premiestnenia dieťaťa do iného členského štátu. Prvoradým cieľom by teda malo byť nájsť správnu rovnováhu medzi právom navrhovateľa dosiahnuť v zásade čo najskorší výkon rozhodnutia, a to aj v cezhraničných prípadoch v rámci Európskej únie, a to prípadne aj uplatnením donucovacích opatrení, a potrebou čo najväčšmi obmedziť vystavenie dieťaťa takýmto potenciálne traumatizujúcim donucovacím výkonným opatreniam na prípady, keď sa tomu nie je možné vyhnúť. Takéto posúdenie by mali vykonávať orgány príslušné na výkon a súdy v každom členskom štáte vzhľadom na každý jednotlivý prípad.“
- (R2) „Cieľom tohto nariadenia je vytvoriť rovnaké podmienky v oblasti cezhraničného výkonu rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností v členských štátoch. V mnohých členských štátoch sú už tieto rozhodnutia vykonateľné aj vtedy, keď proti nim ešte možno podať opravný prostriedok, alebo ak už prebieha odvolacie konanie. V iných členských štátoch je vykonateľné len konečné rozhodnutie, proti ktorému už nie je možné podať riadny opravný prostriedok. S cieľom riešiť naliehavé situácie sa preto v tomto nariadení ustanovuje, že niektoré rozhodnutia vo veci rodičovských práv a povinností môže súd členského štátu pôvodu vyhlásiť za predbežne vykonateľné aj vtedy, keď je proti nim možné podať opravný prostriedok, a to najmä rozhodnutia, ktorými sa nariaďuje návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980 a rozhodnutia o udelení práva styku.“
- (R3) „Pri postupe výkonu týkajúcom sa detí je však dôležité, aby orgány príslušné na výkon alebo súdy dokázali pohotovo reagovať na relevantné zmeny okolností, ako sú opravné prostriedky proti rozhodnutiu v členskom štáte pôvodu, zánik vykonateľnosti rozhodnutia a prekážky či naliehavé situácie, s ktorými sa stretnú v štádiu výkonu. Preto by sa konanie o výkone malo na návrh alebo z vlastného podnetu súdu či orgánu pozastaviť, ak bola vykonateľnosť rozhodnutia pozastavená v členskom štáte pôvodu. Orgán alebo súd príslušný na výkon by však nemal byť povinný aktívne vyšetrovať, či bola medzitým pozastavená vykonateľnosť z dôvodu podania opravného prostriedku alebo z iného dôvodu v členskom štáte pôvodu, ak o tom neexistujú náznaky. Okrem toho by sa malo pozastavenie alebo zamietnutie výkonu v členskom štáte výkonu ponechať na voľné uváženie orgánu príslušného na výkon alebo súdu a na návrh, ak sa zistí, že existuje jeden alebo viacero dôvodov obsiahnutých alebo povolených v tomto nariadení.“

1. (...) **Orgán príslušný na výkon alebo súd v členskom štáte výkonu bez návrhu alebo na návrh osoby, voči ktorej sa výkon žiada, alebo – ak to ustanovuje vnútroštátne právo – na návrh dotknutého dieťaťa** (...), pozastaví konanie o výkone rozhodnutia, ak bola vykonateľnosť rozhodnutia pozastavená v členskom štáte pôvodu.

2. **Orgán príslušný na výkon alebo súd v členskom štáte výkonu môže na návrh osoby, voči ktorej sa výkon žiada, alebo – ak to ustanovuje vnútroštátne právo – na návrh dotknutého dieťaťa, pozastaviť** (...) konanie o výkone rozhodnutia (...) **úplne alebo čiastočne z jedného z týchto dôvodov:**
 - a) **proti rozhodnutiu sa podal riadny opravný prostriedok v členskom štáte pôvodu;**
 - b) **lehota na podanie riadneho opravného prostriedku uvedeného v písmene a) ešte neuplynula,**
 - c) **bol podaný návrh na zamietnutie výkonu rozhodnutia na základe článku 40, 47n alebo 47o1, alebo**
 - d) **osoba, voči ktorej sa výkon žiada, v súlade s článkom 47m podala návrh na odňatie osvedčenia vydaného podľa článku 47l.**

3. **Ak orgán príslušný na výkon alebo súd pozastavil konanie o výkone z dôvodu uvedeného v odseku 2 písm. b), môže určiť lehotu, v rámci ktorej sa má opravný prostriedok podať.**⁵⁴

⁵⁴ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak možno proti rozhodnutiu stále podať opravný prostriedok v členskom štáte pôvodu a lehota na podanie riadneho opravného prostriedku ešte neuplynula, orgán príslušný na výkon alebo súd v členskom štáte výkonu by mal mať diskrečnú právomoc pozastaviť na návrh konanie o výkone. V takýchto prípadoch môže určiť lehotu, v rámci ktorej sa má opravný prostriedok podať v členskom štáte pôvodu, s cieľom dosiahnuť alebo zachovať pozastavenie konania o výkone. Takéto určenie lehoty by malo mať vplyv len na pozastavenie konania o výkone a nemalo by ovplyvniť lehotu na podanie opravného prostriedku v súlade s procesnými pravidlami členského štátu pôvodu.“

4. Orgán príslušný na výkon alebo súd môžu vo výnimočných prípadoch na návrh osoby, voči ktorej sa výkon žiada, alebo – ak to ustanovuje vnútroštátne právo – na návrh dotknutého dieťaťa alebo akéhokoľvek zainteresovaného účastníka, ktorý koná v najlepšom záujme dieťaťa, pozastaviť konanie o výkone, ak by bolo dieťa výkonom vystavené vážnemu riziku fyzickej alebo psychickej ujmy z dôvodu dočasných prekážok, ktoré vyvstali po vydaní rozhodnutia, alebo z dôvodu akejkol'vek významnej zmeny okolností.

Výkon rozhodnutia sa obnoví hneď, ako vážne riziko fyzickej alebo psychickej ujmy prestane existovať.

5. V prípadoch uvedených v odseku 4 pred zamietnutím výkonu rozhodnutia podľa odseku 6 orgán príslušný na výkon alebo súd prijímú všetky náležité kroky⁵⁵ na to, aby uľahčili výkon rozhodnutia v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi a s najlepším záujmom dieťaťa.

6. Ak je vážne riziko uvedené v odseku 4 trvalej povahy, orgán príslušný na výkon alebo súd môže výkon rozhodnutia na návrh zamietnuť.

⁵⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Orgán príslušný na výkon alebo súd môžu vo výnimočných prípadoch pozastaviť konanie o výkone, ak by bolo dieťa výkonom vystavené vážnemu riziku fyzickej alebo psychickej ujmy z dôvodu dočasných prekážok, ktoré vyvstali po vydaní rozhodnutia, alebo z dôvodu akejkol'vek významnej zmeny okolností. Výkon rozhodnutia by sa mal obnoviť hneď, ako vážne riziko fyzickej alebo psychickej ujmy prestane existovať. Ak však pretrváva, mali by sa pred zamietnutím výkonu vykonať všetky náležité kroky v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi, a to v prípade potreby aj s pomocou ďalších príslušných odborníkov, ako sú napr. sociálni pracovníci alebo detskí psychológovia, s cieľom pokúsiť sa o zabezpečenie výkonu rozhodnutia. Orgány príslušné na výkon by sa mali predovšetkým v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi pokúsiť prekonať všetky prekážky, ktoré vznikli zmenou okolností, napríklad zjavné námietky dieťaťa vyjadrené až po vydaní rozhodnutia, ktoré sú také silné, že ich ignorovanie by pre dieťa predstavovalo vážne riziko fyzickej alebo psychologickej ujmy.“

Článok 47o1

Dôvody pozastavenia alebo zamietnutia výkonu podľa vnútroštátneho práva⁵⁶

Dôvody pozastavenia alebo zamietnutia výkonu podľa práva členského štátu výkonu sa uplatnia, pokiaľ nie sú nezlučiteľné s uplatnením článkov 36/47k, 40 a 47n.⁵⁷

Článok 41/47p

Právomoc (...) orgánov alebo súdov príslušných zamietnuť výkon rozhodnutia

1. Návrh na zamietnutie výkonu rozhodnutia na **základe článku 38** sa podáva súdu (...) v zmysle oznámenia, ktoré zaslal každý členský štát Komisii podľa článku 81. **Návrh na zamietnutie výkonu rozhodnutia na základe iných dôvodov, ktoré sú stanovené alebo sa povoľujú v tomto nariadení, sa podáva orgánu alebo súdu v zmysle oznámenia, ktoré zaslal každý členský štát Komisii podľa článku 81.**

⁵⁶ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Uplatnenie akéhokoľvek vnútroštátneho dôvodu na odmietnutie by nemalo mať za následok rozšírenie podmienok dôvodov ustanovených v tomto nariadení.“

⁵⁷ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Účastník, ktorý napadol výkon rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, by mal mať, pokiaľ je to možné a v súlade s právnym systémom členského štátu výkonu, možnosť tak urobiť v postupe výkonu a mal by mať možnosť uplatniť okrem dôvodov zamietnutia uvedených v tomto nariadení v tom istom konaní aj dôvody zamietnutia, ktoré sú k dispozícii podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon a ktoré by platili naďalej, pretože nie sú nezlučiteľné s dôvodmi ustanovenými v tomto nariadení. To by mohlo zahŕňať napríklad opravné prostriedky na základe formálnych chýb podľa vnútroštátneho práva v právnom akte o výkone, alebo tvrdenie, že opatrenie, ktoré sa vyžaduje rozhodnutím, už bolo vykonané alebo sa jeho vykonanie stalo nemožným, napríklad v prípade vyššej moci, vážnej choroby osoby, ktorej sa má dieťa odovzdať, uväznenia alebo úmrtia tejto osoby, skutočnosti, že členský štát, do ktorého má byť dieťa vrátené, sa po vydaní rozhodnutia zmenil na vojnovú zónu, alebo zamietnutia výkonu rozhodnutia, ktoré podľa práva členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon, nemá vykonateľný obsah a nemožno ho na tento účel upraviť.“

2. Miestna príslušnosť **orgánu alebo súdu, ktorý každý členský štát oznámil Komisii podľa článku 81**, sa určí podľa (...) **práva členského štátu, v ktorom sa začalo konanie podľa odseku 1.**

(...)

Článok 42/47q

(...) **Návrh na zamietnutie výkonu**

1. Pokiaľ sa na postup **pri podávaní návrhu** na zamietnutie výkonu rozhodnutia nevzťahuje toto nariadenie, riadi sa právom členského štátu výkonu.
2. Navrhovateľ predkladá súdu vyhotovenie rozhodnutia a (...) **ak je to potrebné a možné, náležité osvedčenie vydané podľa článku 36a alebo 47l.**
3. **Orgán príslušný na výkon alebo súd môže v nutnom prípade žiadať od navrhovateľa, aby v súlade s článkom 69 poskytol preklad alebo transliteráciu [relevantného obsahu] náležitého osvedčenia vydaného podľa článku 36a alebo 47l, v ktorom sa uvádza povinnosť, ktorá sa má vykonať.**
4. **Orgán príslušný na výkon alebo súd môže žiadať od navrhovateľa, aby v súlade s článkom 69 poskytol preklad alebo transliteráciu rozhodnutia, ak nemôže v konaní pokračovať bez uvedeného prekladu alebo uvedenej transliterácie.**
5. **Orgán príslušný na výkon alebo súd môže upustiť od predloženia písomností uvedených v (...) odseku 2, ak ich už má alebo ak dospeje k názoru, že nie je reálne žiadať od navrhovateľa, aby ich poskytol. (...) V tomto druhom prípade môže súd požiadať druhého účastníka, aby poskytol tieto písomnosti.**
6. Účastník, ktorý žiada o zamietnutie výkonu rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, nemusí mať poštovú adresu v členskom štáte výkonu. Tento účastník musí mať splnomocneného zástupcu v členskom štáte výkonu iba vtedy, keď je ustanovenie takéhoto zástupcu povinné **podľa práva členského štátu výkonu** bez ohľadu na štátnu príslušnosť (...) účastníkov.

Článok 43/47r

(...) Zrýchlené konania

(...) **Orgán príslušný na výkon alebo súd konajú o návrhu na zamietnutie výkonu bez zbytočného odkladu.**

Článok 44/47r

Opravný prostriedok (...)

1. Proti rozhodnutiu o návrhu na zamietnutie výkonu rozhodnutia môže **podat'** opravný prostriedok každý z účastníkov.
2. Opravný prostriedok sa podáva na (...) **orgáne alebo súde**, ktorý (...) členský štát **výkonu** oznámil Komisii podľa článku 81 a ktorý je označený ako **súd, na ktorom sa podáva opravný prostriedok.**

Článok 45/47r

Ďalší opravný prostriedok (...)

Rozhodnutie vydané v **konaní o opravnom prostriedku** možno napadnúť (...) **opravným prostriedkom, ak (...) dotknutý členský štát oznámil Komisii podľa článku 81 súdy, na ktoré možno podať ďalší opravný prostriedok.**

Článok 46/47s

Prerušenie konania

1. **Orgán príslušný na výkon alebo** súd, na ktorý bol podaný návrh na zamietnutie výkonu rozhodnutia alebo ktorý (...) **koná** o opravnom prostriedku (...) podanom podľa článku 44 alebo 45, (...) môže prerušiť konanie z jedného z nasledujúcich dôvodov:

- a) **proti rozhodnutiu** sa podal riadny opravný prostriedok v členskom štáte pôvodu;
- b) lehota (...) na **podanie riadneho opravného prostriedku uvedeného v písmene a) ešte neuplynula, alebo**
- c) **osoba, voči ktorej sa výkon žiada, v súlade s článkom 47m podala návrh na odňatie osvedčenia vydaného podľa článku 47l.**

2. Ak **orgán príslušný na výkon** alebo súd prerušil konanie z dôvodu uvedeného v **odseku 1** písm.

b), môže určiť lehotu (...), v rámci ktorej sa má opravný prostriedok podať.⁵⁸

(...)

(...)

(...)

(...)

⁵⁸ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 54.

ODDIEL (...)4

VEREJNÉ LISTINY A DOHODY

Článok 55a

Rozsah pôsobnosti

Tento oddiel sa vo veciach rozvodu, rozluky a rodičovských práv a povinností uplatňuje na verejné listiny, ktoré boli úradne vyhotovené alebo zaregistrované, a na dohody, ktoré boli zaregistrované, v členskom štáte, ktorý prevzal právomoc podľa kapitoly II tohto nariadenia.

Článok 55

Uznávanie a výkon verejných listín a dohôd

1. Verejné listiny a dohody o rozluke a rozvode, ktoré majú záväzný právny účinok v členskom štáte pôvodu, sa uznávajú v ostatných členských štátoch bez potreby osobitného konania. Pokiaľ nie je v tomto oddiele ustanovené inak, primerane sa uplatňuje oddiel 1 tejto kapitoly.⁵⁹

⁵⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Verejné listiny a dohody o rozluke a rozvode medzi účastníkmi, ktoré majú právne záväzný účinok v jednom členskom štáte, by sa na účely uplatnenia pravidiel pre uznávanie rozhodnutí mali považovať za „rozhodnutia“. Verejné listiny a dohody vo veciach rodičovských práv a povinností medzi účastníkmi, ktoré sú vykonateľné v jednom členskom štáte, by sa na účely uplatnenia pravidiel pre uznávanie a výkon rozhodnutí mali považovať za „rozhodnutia“.

Hoci sa povinnosť poskytnúť dieťaťu možnosť slobodne vyjadriť svoje názory vo veciach, ktoré sa ho týkajú, podľa tohto nariadenia nevzťahuje na verejné listiny a dohody, právo dieťaťa vyjadriť svoje názory naďalej platí v zmysle článku 24 Charty základných práv Európskej únie a vzhľadom na článok 12 Dohovoru OSN o právach dieťaťa, ako je transponované vo vnútroštátnom práve a vnútroštátnych postupoch. To, že dieťaťu sa neposkytla možnosť slobodne vyjadriť svoje názory, by nemal byť automaticky dôvod na odmietnutie uznania a zamietnutie výkonu verejných listín a dohôd vo veciach rodičovských práv a povinností.“

2. (...) Verejné listiny a dohody vo veciach rodičovských práv a povinností, ktoré sú právne záväzné a vykonateľné v (...) členskom štáte pôvodu, sa uznávajú a vykonávajú (...) v ostatných členských štátoch bez požiadavky na vyhlásenie vykonateľnosti. Pokiaľ nie je v tomto oddiele ustanovené inak, primerane sa uplatňujú oddiely 1 a 3 tejto kapitoly.

Článok 56

Osvedčenie

1. **Súd alebo príslušný orgán členského štátu pôvodu oznámený Komisii podľa článku 81 (...)** na návrh účastníka vydá (...) osvedčenie o **verejnej listine alebo dohode:**

- a) **v manželských veciach** na tlačive uvedenom v prílohe [III];
- b) **vo veciach rodičovských práv a povinností na tlačive uvedenom v prílohe [IV].⁶⁰**

Osvedčenie **uvedené v písmene b)** obsahuje zhrnutie vymáhateľnej povinnosti (...) obsiahnutej vo **verejnej listine alebo** v dohode (...).

2. Osvedčenie možno vydať len vtedy, ak členský štát, ktorý poveril verejný orgán alebo iný orgán úradným vyhotovením alebo registráciou verejnej listiny alebo registráciou dohody, mal právomoc podľa kapitoly II tohto nariadenia a verejná listina alebo dohoda má v uvedenom štáte právne záväzný účinok.

⁶⁰ Osvedčenie by malo obsahovať políčko na označenie, či sa dieťaťu dala možnosť vyjadriť svoje názory, a priestor na uvedenie dôvodov, ak sa mu taká možnosť nedala.

3. Bez ohľadu na odsek 2 nemožno vo veciach rodičovských práv a povinností vydať osvedčenie, ak existuje náznak o tom, že obsah verejnej listiny alebo dohody je proti najlepším záujmom dieťaťa.

4. Osvedčenie sa vyplní v jazyku verejnej listiny alebo dohody. Môže sa vydať aj v inom úradnom jazyku Európskej únie vyžiadanom účastníkom. Týmto sa nezakladá povinnosť príslušného orgánu vydávajúceho osvedčenie, aby poskytol preklad alebo transliteráciu [relevantného obsahu].

(...)

5. Ak sa nepredloží uvedené osvedčenie, verejná listina alebo dohoda sa v inom členskom štáte neuznajú alebo nevykonajú.

Článok 56a

Oprava a odňatie osvedčenia

1. Súd alebo príslušný orgán členského štátu pôvodu, oznámený Komisii podľa článku 81, na návrh opraví a aj bez návrhu môže opraviť osvedčenie, ak z dôvodu vecnej chyby alebo opomenutia je rozpor medzi verejnou listinou alebo dohodou a osvedčením.

2. Súd alebo príslušný orgán uvedený v odseku 1 na návrh alebo bez návrhu a so zreteľom na požiadavky stanovené v článku 56 odníme osvedčenie, ak bolo vydané nesprávne.

3. Postup pri oprave alebo odňatí osvedčenia, vrátane opravných prostriedkov, sa spravuje právnym poriadkom členského štátu pôvodu.

Článok 56b

Dôvody odmietnutia uznania alebo zamietnutia výkonu

1. **Uznanie verejnej listiny alebo dohody o rozluke alebo rozvode sa odmieta:**
 - a) **ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada;**
 - b) **ak je nezlučiteľné s rozhodnutím, verejnou listinou alebo dohodou medzi rovnakými účastníkmi v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie, alebo**
 - c) **ak je nezlučiteľné so skorším rozhodnutím, verejnou listinou alebo dohodou vydanými v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte medzi rovnakými účastníkmi, za predpokladu, že skoršie rozhodnutie, verejnú listinu, dohodu alebo rozhodnutie je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie.**
2. **Uznanie alebo výkon verejnej listiny alebo dohody vo veciach rodičovských práv a povinností sa zamietne:**
 - a) **ak by uznanie bolo s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie;**
 - b) **na žiadosť akejkoľvek osoby, ktorá tvrdí, že verejnou listinou alebo dohodou sa porušujú jej rodičovské práva a povinnosti, ak bola verejná listina vyhotovená alebo zaregistrovaná alebo ak bola dohoda uzavretá a zaregistrovaná bez účasti tejto osoby;**
 - c) **ak a v takom rozsahu, v akom je nezlučiteľné s neskorším rozhodnutím, verejnou listinou alebo dohodou vo veciach rodičovských práv a povinností vydanými v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie alebo výkon;**

- d) ak a v takom rozsahu, v akom je nezlučiteľné s neskorším rozhodnutím, verejnou listinou alebo dohodou vo veciach rodičovských práv a povinností vydanými v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte obvyklého pobytu dieťaťa za predpokladu, že neskoršie rozhodnutie, verejnú listinu alebo dohodu je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie alebo výkon.

3. Uznanie alebo výkon verejnej listiny alebo dohody vo veciach rodičovských práv a povinností sa môže zamietnuť, ak bola verejná listina úradne vyhotovená alebo zaregistrovaná alebo ak bola dohoda zaregistrovaná bez toho, aby sa dieťaťu, ktoré je schopné sformulovať svoje názory, dala možnosť ich vyjadriť.

ODDIEL (...)5

(...) INÉ USTANOVENIA

(...)

(...)

Článok 50

Zákaz skúmania právomoci (...) **súdu** pôvodu

Právomoc (...) **súdu** členského štátu pôvodu sa nesmie skúmať. Kritériá, na ktorých sa založila právomoc podľa článkov 3 až (...)13, sa nesmú skúmať z hľadiska rozporu s verejným poriadkom podľa článku 37 písm. a) a článku 38 písm. a).

Článok 51

Odlišnosti rozhodného práva

Uznanie rozhodnutia v manželských veciach nemožno odmietnuť z dôvodu, že právny poriadok členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada, by za rovnakého skutkového stavu nepripúšťal rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva.

Článok 52

Zákaz preskúmania vo veci samej

Za žiadnych okolností sa nesmie rozhodnutie vydané v inom členskom štáte preskúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

Článok 52a

Opravný prostriedok v niektorých členských štátoch

V prípade rozhodnutia vydaného v Írsku, na Cypre alebo vo Veľkej Británii sa za riadny opravný prostriedok na účely tejto kapitoly považuje akýkoľvek opravný prostriedok existujúci v členskom štáte pôvodu.

(...)

(...)

Článok 57

Trovy

Táto kapitola sa vzťahuje aj na určenie výšky nákladov a výdavkov na konania podľa tohto nariadenia a na výkon každého rozhodnutia o takýchto nákladoch a výdavkoch.

Článok 58

Právna pomoc

1. Navrhovateľ, ktorému sa v členskom štáte pôvodu poskytla úplná alebo čiastočná bezplatná právna pomoc alebo oslobodenie od platenia nákladov alebo výdavkov, má v konaní podľa (...) článku **27 ods. 3 a článkov (...) 39 a 42/47q** nárok na poskytnutie najvýhodnejšej právnej pomoci alebo najrozsiahlejšieho oslobodenia od platenia nákladov alebo výdavkov podľa právneho poriadku členského štátu výkonu.
2. **Účastník, ktorý bol v členskom štáte pôvodu oslobodený od trov konania v konaní pred správnym orgánom oznámeným Komisii podľa článku 81, má v akomkoľvek konaní uvedenom v odseku 1 nárok na poskytnutie právnej pomoci podľa odseku 1. Na tento účel predloží účastník listinu vyhotovenú príslušným orgánom členského štátu pôvodu, ktorá osvedčuje, že účastník spĺňa majetkové podmienky na získanie úplnej alebo čiastočnej právnej pomoci alebo oslobodenie od platenia trov a výdavkov.**

Článok 59

Záruka, záloha alebo preddavok

Od účastníka, ktorý v jednom členskom štáte žiada o výkon rozhodnutia vydaného v inom členskom štáte, nemožno požadovať zloženie záruky, zálohy alebo preddavku, bez ohľadu na ich označenie, z dôvodu, že je cudzím štátnym príslušníkom alebo nemá (...) obvyklý pobyt v členskom štáte výkonu.

KAPITOLA V

SPOLUPRÁCA (...) VO VECIACH RODIČOVSKÝCH PRÁV A POVINNOSTÍ⁶¹

⁶¹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ustanovenia tohto nariadenia o spolupráci vo veciach rodičovských práv a povinností by sa nemali uplatňovať na spracúvanie žiadostí o návrat podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, ktoré v súlade s článkom 19 Haagskeho dohovoru z roku 1980 a ustálenou judikatúrou Súdneho dvora nie je konaním vo veci samej o rodičovských právach a povinnostiach.“
Uplatňovanie Haagskeho dohovoru z roku 1980 by sa však malo doplniť ustanoveniami tohto nariadenia o medzinárodných únosoch detí a všeobecnými ustanoveniami.“

Pozri tiež návrh odôvodnenia v poznámke pod čiarou č. 3.

Článok 60

Určenie **ústredných orgánov**⁶²

Každý členský štát určí jeden alebo niekoľko ústredných orgánov na pomoc pri uplatňovaní tohto nariadenia vo veciach rodičovských práv a povinností a vymedzí ich územnú alebo funkčnú právomoc. Ak členský štát určil niekoľko ústredných orgánov, písomný styk sa uskutočňuje priamo s príslušným ústredným orgánom. Ak sa podanie zašle nepríslušnému ústrednému orgánu, tento (...) **postúpi** podanie príslušnému ústrednému orgánu a informuje(...) o tom odosielateľa.

(...)

Článok 62

Všeobecné úlohy (...) ústredných orgánov

1. (...) Ústredné orgány poskytujú informácie o vnútroštátnych právnych predpisoch (...), praxi a **službách dostupných vo veciach rodičovských práv a povinností a prijímajú opatrenia, ktoré považujú za náležité** (...) na zlepšenie uplatňovania tohto nariadenia (...).
2. **Ústredné orgány navzájom spolupracujú a podporujú spoluprácu medzi príslušnými orgánmi vo svojich členských štátoch na účely dosiahnutia cieľov tohto nariadenia.**
3. Na (...) tieto účely sa (...) **môže** využiť Európska súdna sieť pre občianske a obchodné veci.

⁶² Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Pre veci rodičovských práv a povinností by mali byť vo všetkých členských štátoch určené ústredné orgány. Členské štáty by mali zvážiť, či pre toto nariadenie a pre Haagske dohovory z rokov 1980 a 1996 neurčia rovnaký ústredný orgán. Mali by zabezpečiť, aby ústredné orgány mali primerané finančné a ľudské zdroje, ktoré im umožňujú vykonávať úlohy stanovené v tomto nariadení.“

Článok 62a

Žiadosti prostredníctvom ústredných orgánov

1. Ústredné orgány na žiadosť ústredného orgánu iného členského štátu spolupracujú v jednotlivých prípadoch na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia.
2. Žiadosti podľa tejto kapitoly môžu podávať súdy alebo príslušné orgány. Žiadosti podľa článku 63 písm. c) a g) a článku 64 ods. 1 písm. c) môžu podať aj nositelia rodičovských práv a povinností.
3. S výnimkou naliehavých prípadov a bez toho, aby bol dotknutý článok 67a, sa žiadosti podľa tejto kapitoly podávajú ústrednému orgánu členského štátu žiadajúceho súdu alebo príslušného orgánu, alebo obvyklého pobytu žiadateľa.⁶³

⁶³ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Žiadosti v súlade s týmto nariadením v oblasti spolupráce vo veciach rodičovských práv a povinností by okrem naliehavých prípadov a bez toho, aby bola dotknutá priama spolupráca a komunikácia medzi súdmi povolená v súlade s týmto nariadením mohli predkladať súdy a príslušné orgány a mali by sa predkladať ústrednému orgánu členského štátu žiadajúceho súdu alebo príslušného orgánu. Niektoré žiadosti by mohli podať aj nositelia rodičovských práv a povinností a mali by sa podávať ústrednému orgánu v mieste obvyklého pobytu žiadateľa. Medzi takéto žiadosti by mali patriť aj žiadosti o poskytnutie informácií a pomoci nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí žiadajú uznanie a výkon rozhodnutí na území požadovaného ústredného orgánu, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa, v prípade potreby vrátane informácií o tom, ako získať právnu pomoc; žiadosti o uľahčenie dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami alternatívneho riešenia sporov a žiadosti adresované súdu alebo príslušnému orgánu, aby zvažili potrebu prijať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dieťaťa.

Príkladom naliehavého prípadu, ktorý umožňuje priamy počiatočný kontakt so súdom alebo príslušným orgánom požadovaného členského štátu by mohla byť priama žiadosť príslušnému orgánu iného členského štátu o zváženie potreby prijať opatrenia na ochranu dieťaťa, ak sa možno domnievať, že dieťa je bezprostredne ohrozené.

Povinnosť postupovať cestou ústredných orgánov by mala byť povinná len pri pôvodných žiadostiach; následná komunikácia so súdom, príslušným orgánom alebo žiadateľom by sa mohla uskutočňovať aj priamo.“

4. Tento článok nebráni ústredným orgánom alebo príslušným orgánom, aby uzatvárali alebo ponechali v platnosti dohody alebo dojednania s ústrednými orgánmi alebo príslušnými orgánmi⁶⁴ jedného alebo viacerých členských štátov, ktoré umožňujú priamu komunikáciu v ich vzájomných vzťahoch.
5. Táto kapitola nebráni žiadnemu nositeľovi rodičovských práv a povinností, aby sa obrátil priamo na súdy iného členského štátu.
6. Žiadne ustanovenie článkov 63 a 64 neukladá ústrednému orgánu povinnosť vykonávať právomoci, ktoré môžu podľa právneho poriadku požiadaného členského štátu vykonávať len justičné orgány.

Článok 63

(...) Osobitné úlohy požiadaných ústredných orgánov

(...) **Požiadané** ústredné orgány prijímú (...) priamo alebo prostredníctvom **súdov, príslušných orgánov** alebo iných inštitúcií všetky potrebné kroky s cieľom:

- a) poskytnúť (...) v **súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi** pomoc pri zisťovaní miesta pobytu dieťaťa, ak sa zdá, že by sa dieťa mohlo nachádzať na území požiadaného členského štátu, a ak sú (...) **tieto informácie** je nevyhnutné na vybavenie **návrhu alebo** žiadosti podľa tohto nariadenia;

⁶⁴ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ústredným orgánom alebo príslušným orgánom by sa nemalo brániť, aby uzatvárali alebo ponechali v platnosti existujúce dohody alebo dojednania s ústrednými orgánmi alebo príslušnými orgánmi jedného alebo viacerých členských štátov, ktoré umožňujú priamu komunikáciu v ich vzájomných vzťahoch. Príslušné orgány by o takýchto dohodách alebo dojednaniach mali informovať svoje ústredné orgány.“

- b) zabezpečiť zhromažďovanie a výmenu informácií **relevantných pre postupy vo veci rodičovských práv a povinností** podľa článku 64;
- c) poskytovať informácie a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí žiadajú uznanie a výkon rozhodnutí na (...) území **požadovaného ústredného orgánu**, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa, v **prípade potreby vrátane informácií o tom, ako získať právnu pomoc**;
- d) uľahčovať komunikáciu(...) medzi **súdmi, príslušnými orgánmi a inými zúčastnenými inštitúciami**,⁶⁵ najmä pri uplatňovaní článku (...) **64a**;
- e) **uľahčovať**⁶⁶ v **prípade potreby komunikáciu medzi súdmi, najmä pri uplatňovaní článkov 12, 12a, 14 a 19**;

⁶⁵ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„V osobitných prípadoch rodičovských práv a povinností, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, by ústredné orgány mali vzájomne spolupracovať pri poskytovaní pomoci vnútroštátnym súdom, príslušným orgánom a iným subjektom, ako aj nositeľom rodičovských práv a povinností. Medzi uvedené iné subjekty môžu patriť napríklad mimovládne organizácie poskytujúce možnosť styku s dieťaťom pod dohľadom alebo subjekty poskytujúce pomoc pri súdoch konajúcich v rodinných veciach, ktoré existujú v niektorých členských štátoch. Pomoc poskytnutá zo strany požadovaného ústredného orgánu by mala zahŕňať najmä zistenie miesta pobytu dieťaťa, a to priamo alebo prostredníctvom súdov, príslušných orgánov alebo iných subjektov, ak je to potrebné na vybavenie žiadosti podanej podľa tohto nariadenia a na poskytovanie iných informácií relevantných pre konanie vo veciach rodičovských práv a povinností.“

⁶⁶ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Požadované ústredné orgány by tiež mali prijať všetky potrebné kroky s cieľom uľahčovať v prípade potreby komunikáciu medzi súdmi, najmä pokiaľ ide o uplatňovanie pravidiel v oblasti postúpenia právomoci, predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení v naliehavých prípadoch, najmä ak sa týkajú medzinárodných únosov detí a sú zamerané na minimalizovanie nebezpečenstva uvedeného v článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980 a v oblasti prekážky začatej veci a súvisiacich konaní. Na tento účel môže v niektorých prípadoch poskytovať poskytovanie informácií na účely ďalšej priamej komunikácie (napríklad poskytnutie kontaktných údajov orgánov starostlivosti o dieťa, sudcov siete alebo príslušného súdu).“

- f) poskytovať takéto informácie a pomoc, ktoré **súdy a príslušné** orgány potrebujú na účely uplatňovania článku 65; **a**
 - g) uľahčovať dosiahnutie dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami **alternatívneho riešenia sporov** a uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel (...).
- (...)

Článok 64

Spolupráca pri zhromažďovaní a výmene informácií **relevantných pre konanie vo veci rodičovských práv a povinností**

1. V prípade žiadosti s podpornými dôvodmi (...) ústredný orgán členského štátu, v ktorom má **alebo malo** dieťa obvyklý pobyt (...) **alebo** v ktorom sa nachádza alebo nachádzalo, priamo alebo prostredníctvom **súdov, príslušných** orgánov alebo iných subjektov:

a) **ak je k dispozícii, poskytne, alebo vypracuje a** podá správu:

i) o situácii dieťaťa;

ii) o **prebiehajúcich** konaniach (...) vo **veciach rodičovských práv a povinností** viažucich sa k dieťaťu alebo

iii) o prijatých rozhodnutiach (...) **vo veciach rodičovských práv a povinností viažucich sa k dieťaťu;**

- b) poskytne akékoľvek iné informácie týkajúce sa konania vo veciach rodičovských práv a povinností v žiadajúcom členskom štáte, najmä o situácii rodiča, príbuzného, alebo inej osoby, ktorá by mohla byť vhodná na starostlivosť o dieťa, ak si to vyžaduje situácia dieťaťa, alebo
- c) môže požiadať súd alebo príslušný orgán svojho členského štátu, aby zväžil potrebu prijať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dieťaťa.

(...)

2. Vždy, keď je dieťa vystavené vážnemu nebezpečenstvu, súd alebo príslušný orgán, ktorý zvažuje alebo prijal opatrenia na ochranu dieťaťa, ak sa dozvedel, že miesto pobytu dieťaťa sa zmenilo alebo že dieťa sa nachádza v inom členskom štáte, informuje súdy alebo príslušné orgány daného iného členského štátu o nebezpečenstve a opatreniach, ktoré sa prijali alebo zvažujú. Tieto informácie sa môžu zaslať priamo alebo prostredníctvom ústredných orgánov.

3. K žiadostiam uvedeným v odsekoch 1 a 2 a akýmkoľvek ďalším dokumentom sa pripája preklad do úradného jazyka požiadaného členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte viacero úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov miesta, kde sa má žiadosť vybaviť, alebo do akéhokoľvek iného jazyka, ktorý požiadaný členský štát výslovne označil za prijateľný. Členské štáty oznamujú Komisii prijateľnosť jazykov v súlade s článkom 81.

4. Ak tomu nebránia výnimočné okolnosti,⁶⁷ informácie uvedené v odseku 1 sa postupujú žiadajúcemu ústrednému orgánu najneskôr do troch mesiacov od doručenia žiadosti.

⁶⁷ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Keďže čas hrá vo veciach rodičovských práv a povinností rozhodujúcu úlohu, informácie požadované podľa ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa spolupráce, vrátane spolupráce pri zhromažďovaní a výmene informácií týkajúcich sa konania vo veci rodičovských práv a povinností, a rozhodnutia, ktorými sa udeľuje alebo odmieta súhlas s umiestnením dieťaťa v inom členskom štáte, by mal ústredný orgán požiadaneho členského štátu postúpiť žiadajúcemu členskému štátu najneskôr do troch mesiacov od doručenia žiadosti, okrem prípadov, keď tomu bránia výnimočné okolnosti. To by malo zahŕňať povinnosť príslušného vnútroštátneho orgánu poskytnúť požiadanému ústrednému orgánu informácie alebo vysvetliť, prečo ich nemôže poskytnúť, a to v takom časovom horizonte, aby tento dodržal lehotu. Všetky zúčastnené príslušné orgány by sa napriek tomu mali usilovať poskytnúť odpoveď ešte rýchlejšie, než v uvedenej maximálnej lehote.“

Článok 64a

Vykonávanie rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností v inom členskom štáte

1. Súd členského štátu môže požiadať súdy alebo príslušné orgány iného členského štátu, aby pomáhali pri uplatňovaní⁶⁸ rozhodnutí vo veciach rodičovských práv a povinností vydaných podľa tohto nariadenia, najmä pokiaľ ide o zabezpečenie účinného výkonu práv styku.
2. K žiadosti uvedenej v odseku 1 a akýmkoľvek ďalším dokumentom sa pripája preklad do úradného jazyka požiadaného členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte viacero úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov miesta, kde sa má žiadosť vybaviť, alebo do akéhokoľvek iného jazyka, ktorý požiadaný členský štát výslovne označil za prijateľný. Členské štáty oznamujú Komisii prijateľnosť jazykov v súlade s článkom 81.

⁶⁸ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak súd členského štátu už vydal rozhodnutie vo veciach rodičovských práv a povinností alebo zvažuje takéto rozhodnutie, pričom sa má toto rozhodnutie vykonať v inom členskom štáte, môže tento súd žiadať, aby mu súdy alebo príslušné orgány uvedeného druhého členského štátu pomohli pri výkone predmetného rozhodnutia. Uvedené by sa malo uplatňovať napríklad na rozhodnutia, ktorými sa udeľuje právo styku pod dozorom, ktoré sa má vykonávať v členskom štáte inom, než je členský štát, kde sídli príslušný orgán, ktorý nariadil výkon práva styku, alebo ak rozhodnutie zahŕňa akékoľvek iné sprievodné opatrenia príslušných orgánov členského štátu, kde sa má rozhodnutie vykonať.“

Článok 65

Umiestnenie dieťaťa v inom členskom štáte⁶⁹

⁶⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak sa v členskom štáte obvyklého pobytu dieťaťa uvažuje o umiestnení dieťaťa do inštitucionálnej alebo pestúnskej starostlivosti, súd by mal v čo najskoršom štádiu konania zvážiť náležité opatrenia na zabezpečenie dodržiavania práv dieťaťa, najmä práva zachovať si vzhlľadom na články 8, 9 a 20 Dohovoru OSN o právach dieťaťa svoju identitu a udržiavať kontakt s rodičmi a v relevantných prípadoch s inými príbuznými. Ak súd vie o úzkej väzbe dieťaťa s iným členským štátom, vhodné opatrenia by mohli v prípadoch, keď sa uplatňuje článok 37 písm. b) Viedenského dohovoru, zahŕňať najmä oznámenie adresované konzulárnemu orgánu uvedeného členského štátu. Súd sa o úzkej väzbe môže dozvedieť aj na základe informácií poskytnutých ústredným orgánom tohto iného členského štátu. Vhodné opatrenia tiež môžu zahŕňať podanie žiadosti uvedenému členskému štátu podľa tohto nariadenia o informácie o rodičovi, príbuznom alebo iných osobách, ktoré by mohli byť vhodnými osobami na starostlivosť o dieťa. Okrem toho môže súd v závislosti od okolností tiež požiadať o informácie o konaniach a rozhodnutiach týkajúcich sa rodiča alebo súrodencov dieťaťa. Prvoradým hľadiskom by mal byť záujem dieťaťa. Predovšetkým by žiadnym z týchto ustanovení nemalo byť dotknuté vnútroštátne právo alebo postupy, ktoré sa vzťahujú na rozhodnutie o umiestnení do starostlivosti, ktoré vydal súd alebo príslušný orgán v členskom štáte, ktorý zvažuje takéto umiestnenie. Najmä sa tým neukladá žiadna povinnosť orgánom členského štátu s právomocou umiestniť dieťa do iného členského štátu alebo ďalej zapojiť takých členský štát do rozhodnutia alebo konania o umiestnení.“

1. Keď (...) **súd alebo príslušný orgán** (...) zvažuje umiestnenie dieťaťa do (...) iného členského štátu,⁷⁰ musí najprv získať súhlas príslušného orgánu v tomto druhom členskom štáte. Na tento účel (...) zašle ústredný orgán (...) **žiadajúceho** členského štátu (...) ústrednému orgánu **požadaneho** členského štátu, do ktorého sa má dieťa umiestniť, žiadosť o súhlas, ktorá zahŕňa správu o dieťati a dôvody navrhovaného umiestnenia alebo poskytovania starostlivosti, **informácie o akomkoľvek zvažovanom financovaní a akékoľvek iné informácie, ktoré považuje za relevantné, ako napríklad očakávanú dĺžku umiestnenia.**⁷¹

⁷⁰ Doplňí sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia by malo patriť akékoľvek umiestnenie dieťaťa do pestúnskej starostlivosti – t. j. podľa vnútroštátneho práva a vnútroštátnych postupov do starostlivosti jednej alebo viacerých fyzických osôb – alebo do ústavnej starostlivosti, napríklad sirotinca alebo detského domova, v inom členskom štáte, s výnimkou výslovne vylúčených prípadov, ako je napríklad umiestnenie na účely osvojenia, umiestnenie do starostlivosti rodiča alebo vo vhodnom prípade akéhokoľvek iného blízkeho príbuzného podľa vyhlásenia prijímacieho členského štátu. Malo by to teda zahŕňať aj „umiestnenie do výchovnej starostlivosti“ nariadené súdom alebo zabezpečené príslušným orgánom so súhlasom rodičov alebo dieťaťa, alebo na ich žiadosť po deviantnom správaní dieťaťa. Vylúčené by malo byť len umiestnenie – či už výchovné alebo sankčné – nariadené v dôsledku skutku spáchaného dieťaťom, ktorý by mohol byť trestným činom podľa vnútroštátneho práva, ak by ho spáchala dospelá osoba, a to bez ohľadu na to, či by v danom konkrétnom prípade mohol viesť k odsúdeniu.“

⁷¹ Doplňí sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Ak súd alebo príslušný orgán členského štátu zvažuje umiestnenie dieťaťa v inom členskom štáte, pred samotným umiestnením by sa mal uskutočniť konzultačný postup na získanie súhlasu. Súd alebo príslušný orgán, ktorý zvažuje umiestnenie, by mal pred tým, než nariadi alebo zabezpečí umiestnenie, získať súhlas príslušného orgánu členského štátu, v ktorom by sa dieťa umiestnilo. Nedoručenie odpovede do troch mesiacov by sa nemalo považovať za súhlas a umiestnenie by sa bez súhlasu nemalo uskutočniť. Žiadosť o súhlas by mala obsahovať aspoň správu o dieťati a dôvody navrhovaného umiestnenia alebo poskytovania starostlivosti, očakávanú dĺžku umiestnenia, informácie o akomkoľvek zvažovanom financovaní a akékoľvek iné informácie, ktoré požiadany členský štát môže považovať za relevantné, ako napr. zvažovaný dohľad nad plnením opatrenia, zabezpečenie kontaktu s rodičmi, inými príbuznými alebo inými osobami, s ktorými má dieťa úzku väzbu, alebo dôvody, pre ktoré sa o takomto kontakte neuvažovalo vzhľadom na článok 8 Európskeho dohovoru o ľudských právach.

Ak bol udelený súhlas s umiestnením na konkrétne časové obdobie, uvedený súhlas by sa s ohľadom na judikatúru Súdneho dvora nemal vzťahovať na rozhodnutia ani dojednania, ktorými sa predlžuje dĺžka umiestnenia. Za takýchto okolností by sa mala podať nová žiadosť o súhlas.“

1a. **Odsek 1 sa nevzťahuje na prípady, keď sa dieťa umiestňuje do starostlivosti rodiča.**

Členské štáty môžu rozhodnúť, že ich súhlas podľa odseku 1 sa nevyžaduje na umiestnenie na ich území do starostlivosti určitých kategórií blízkych príbuzných popri rodičoch. Tieto kategórie každý členský štát oznámi Komisii podľa článku 81.

1b. **Ústredný orgán iného členského štátu môže informovať súd alebo príslušný orgán, ktorý zvažuje umiestnenie dieťaťa, o úzkej väzbe tohto dieťaťa s daným členským štátom. Tým nie sú dotknuté vnútroštátne právo a vnútroštátne postupy členského štátu, ktorý zvažuje umiestnenie do starostlivosti.**

2. **K žiadosti a (...) akýmkoľvek ďalším dokumentom uvedeným v odseku 1 sa pripája preklad do úradného jazyka požiadaného členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte viacero úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov (...) miesta, kde sa má žiadosť vybaviť, alebo do akéhokoľvek iného jazyka, ktorý požiadaný členský štát výslovne označil za prijateľný. Členské štáty oznamujú Komisii prijateľnosť jazykov v súlade s článkom 81.**

3. **Žiadajúci členský štát (...) nariadi alebo zariadi (...) umiestnenie podľa odseku 1 (...) až po tom, čo príslušný orgán požiadaného členského štátu s takýmto umiestnením vyjadril súhlas.**

4. **Ak tomu nebránia výnimočné okolnosti, (...) rozhodnutie o udelení alebo odmietnutí súhlasu sa postúpi žiadajúcemu ústrednému orgánu najneskôr do (...) troch mesiacov od doručenia žiadosti.⁷²**

⁷² Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 67.

5. Postup na získanie súhlasu upravuje vnútroštátne právo požiadaného členského štátu⁷³.

6. Tento článok nebráni ústredným orgánom alebo príslušným orgánom, aby uzatvárali alebo ponechali v platnosti dohody alebo dojednania s ústrednými orgánmi alebo príslušnými orgánmi jedného alebo viacerých členských štátov, ktorými sa zjednodušuje konzultačný postup na získanie súhlasu v ich vzájomných vzťahoch.

Článok 66

(...) **Náklady ústredných orgánov**

(...) **1.** Ústredné orgány poskytujú pomoc podľa tohto nariadenia bezplatne.

2. Každý ústredný orgán znáša vlastné náklady **pri uplatňovaní tohto nariadenia.**

Článok 67

Zasadnutia **ústredných orgánov**

1. Na účely uľahčenia uplatňovania tohto nariadenia sa ústredné orgány pravidelne schádzajú.

⁷³ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Okrem toho by členské štáty v súlade s judikatúrou Súdneho dvora mali v záujme zabezpečenia právnej istoty a rýchlosti konania stanoviť jasné pravidlá a postupy na účely vyjadrenia súhlasu uvedeného v tomto nariadení. Uvedenými postupmi by sa okrem iného malo umožniť, aby príslušný orgán mohol urýchlene udeliť alebo zamietnuť súhlas.“

2. Zasadnutia ústredných orgánov zvoláva **najmä Komisia**⁷⁴ v rámci Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci podľa rozhodnutia č. 2001/470/ES.

KAPITOLA VI VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 67a0

Rozsah pôsobnosti

Táto kapitola sa vzťahuje na vybavovanie žiadostí a návrhov podľa kapitol III až V tohto nariadenia.

Článok 67a

Spolupráca a komunikácia medzi súdmi

1. Na účely tohto nariadenia môžu súdy medzi sebou priamo komunikovať alebo navzájom od seba požadovať informácie, a to za predpokladu, že táto komunikácia rešpektuje procesné práva účastníkov konaní, ako aj dôverný charakter informácií.

⁷⁴ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Skutočnosť, že zasadnutia ústredných orgánov zvoláva najmä Komisia v rámci Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci podľa rozhodnutia č. 2001/470/ES, by nemala brániť tomu, aby sa organizovali iné zasadnutia ústredných orgánov.“

2. Spolupráca uvedená v odseku 1 môže prebiehať akýmkoľvek spôsobom, ktorý súd považuje za vhodný. Môže sa to týkať najmä:

- a) oznamovania na účely článkov 12 a 12a;**
- b) informácií podľa článku 14;**
- c) informácií o prebiehajúcich konania na účely článku 19;**
- d) oznamovania na účely kapitol III až V.**

Článok 65a

Získavanie a zasielanie informácií⁷⁵

⁷⁵ Doplnia sa dve odôvodnenia v tomto zmysle:

- (R1) „Ak sa v tomto nariadení nestanovuje inak, na spracúvanie osobných údajov vykonávané pri uplatňovaní tohto nariadenia by sa malo vzťahovať nariadenie (EÚ) 2016/679. Informovanie dotknutej osoby požadované článkom 14 ods. 1 až 4 nariadenia (EÚ) 2016/679, napríklad o údajoch požadovaných na zistenie miesta pobytu dieťaťa, možno najmä s cieľom neohroziť vybavenie žiadosti podľa tohto nariadenia, napríklad v záujme návratu dieťaťa v súlade s Haagskym dohovorom o únosoch detí z roku 1980, alebo na to, aby súd mohol zväžiť potrebu prijať opatrenia na ochranu osoby alebo majetku dieťaťa, odložiť až do vybavenia žiadosti, v súvislosti s ktorou sa uvedené informácie požadujú. Táto výnimka sa uplatňuje v súlade s článkom 14 ods. 5, ako aj článkom 23 ods. 1 písm. f), g), i) a j) nariadenia (EÚ) 2016/679.“
- (R2) „To nebráni žiadnemu sprostredkovateľovi, súdu ani príslušnému orgánu, ktorým sa zaslala informácia uvedená v odseku 1, aby prijali opatrenia na ochranu dieťaťa alebo iniciovali prijatie takýchto opatrení, ak dieťaťu hrozí ujma alebo existujú náznaky takejto hrozby.“

- 1. Požiadaný ústredný orgán zašle akýkoľvek návrh, žiadosť alebo informácie, ktoré sú v nich uvedené, vo veciach rodičovských práv a povinností alebo medzinárodného únosu detí podľa tohto nariadenia podľa potreby súdu alebo príslušnému orgánu vo svojom členskom štáte alebo sprostredkovateľovi v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi.**
- 2. Ktorýkoľvek sprostredkovateľ, súd alebo príslušný orgán, ktorému boli podľa tohto nariadenia zaslané informácie uvedené v odseku 1, ich môže využiť len na účely tohto nariadenia.**
- 3. Sprostredkovateľ, súd alebo príslušný orgán, ktorý má v držbe alebo je v požiadanom členskom štáte príslušný získať informácie potrebné na vybavenie žiadosti alebo návrhu podľa tohto nariadenia, poskytne tieto informácie požiadanému ústrednému orgánu na jeho žiadosť, ak k nim požiadaný ústredný orgán nemá priamy prístup.**
- 4. Požiadaný ústredný orgán takto získané informácie podľa potreby zašle žiadajúcemu ústrednému orgánu v súlade s vnútroštátnym právom a vnútroštátnymi postupmi.**

Článok 67b

Informovanie dotknutej osoby

Ak existuje riziko, že oznámenie môže ovplyvniť faktické vybavenie žiadosti, ktorá sa podáva podľa tohto nariadenia a ku ktorej sa uskutočnil prenos informácií, povinnosť informovať dotknutú osobu podľa článku 14 ods. 1 až 4 nariadenia (EÚ) 2016/679 sa môže odložiť do vybavenia žiadosti.⁷⁶

Článok 67c

Neposkytovanie informácií⁷⁷

⁷⁶ Pozri navrhované odôvodnenie v poznámke pod čiarou č. 75.

⁷⁷ Za odôvodnenie navrhnuté v poznámke pod čiarou č. 75 sa dopĺňa tento text:

„V prípadoch, v ktorých by poskytnutie alebo potvrdenie relevantných informácií mohlo ohroziť najlepší záujem dieťaťa, napríklad ak došlo k domácemu násiliu a súd nariadil neposkytovať navrhovateľovi novú adresu dieťaťa, sa nariadenie usiluje nájsť krehkú rovnováhu. Hoci sa v tomto nariadení stanovuje, že ústredný orgán, súd alebo príslušný orgán by nemal navrhovateľovi alebo tretej strane poskytnúť ani potvrdiť akékoľvek informácie získané alebo zaslané na účely tohto nariadenia, ak rozhodne, že by to mohlo ohroziť zdravie, bezpečnosť alebo slobodu dieťaťa alebo inej osoby, avšak napriek tomu sa v tomto nariadení zdôrazňuje, že by to nemalo brániť v získavaní a zasielaní informácií ústrednými orgánmi, súdmi alebo príslušnými orgánmi a medzi nimi, pokiaľ je potrebné na plnenie povinností podľa tohto nariadenia. To znamená, že ak je to možné a vhodné, návrh sa podľa tohto nariadenia môže vybaviť bez toho, aby sa navrhovateľovi poskytli všetky informácie potrebné na jeho vybavenie. Napríklad, ak je to ustanovené vo vnútroštátnom práve, ústredný orgán môže začať konanie v mene navrhovateľa bez toho, aby mu odovzdal informácie o tom, kde sa dieťa nachádza. Avšak v prípadoch, keď by už samotné podanie žiadosti mohlo ohroziť zdravie, bezpečnosť či slobodu dieťaťa alebo inej osoby, by povinnosť podať takúto žiadosť podľa tohto nariadenia nemala platiť.“

1. Ústredný orgán, súd alebo príslušný orgán neposkytne ani nepotvrdí informácie získané alebo zaslané na účely kapitol III až VI, ak rozhodne, že by to mohlo ohroziť zdravie, bezpečnosť alebo slobodu dieťaťa alebo inej osoby.
2. Rozhodnutie na tento účel vydané v jednom členskom štáte zohľadnia ústredné orgány, súdy a príslušné orgány v ostatných členských štátoch, a to najmä v prípadoch domáceho násillia.
3. Žiadne ustanovenie tohto článku nebráni v získavaní a zasielaní informácií ústrednými orgánmi, súdmi alebo príslušnými orgánmi a medzi nimi, pokiaľ je potrebné na plnenie povinností podľa kapitol III až VI.

Článok 68

Vyššie overenie alebo podobné formálne náležitosti

V kontexte tohto nariadenia (...) sa nevyžaduje vyššie overenie, ani splnenie inej podobnej formálnej náležitosti.

Článok 69

(...) Jazyky

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 35/47j ods. 2 písm. a), ak sa na základe tohto nariadenia žiada preklad alebo transliterácia, takýto preklad alebo takáto transliterácia by mala byť urobená do úradného jazyka dotknutého členského štátu, alebo ak je v danom členskom štáte viacero úradných jazykov, do úradného jazyka alebo do jedného z úradných jazykov súdnych konaní v mieste, kde sa odvoláva na rozhodnutie vydané v inom členskom štáte alebo kde bol podaný návrh v súlade s právom daného členského štátu.

2. Preklady alebo transliterácie príslušného obsahu osvedčení uvedených v článkoch (...) **36a, 471 a 56** môžu byť urobené do ktoréhokoľvek iného úradného jazyka alebo jazykov inštitúcií Únie, ktorých prijateľnosť dotknutý členský štát oznámil v súlade s článkom 81.
3. (...) **Členské štáty oznámia Komisii úradný jazyk alebo jazyky orgánov Únie, iné ako svoj vlastný, v ktorých ich ústredné orgány môžu prijímať podania.**
4. Každý preklad vyžadovaný na účely kapitol **III a IV** tohto nariadenia musí vyhotoviť osoba s kvalifikáciou na vyhotovovanie prekladov v niektorom z členských štátov.

KAPITOLA VII DELEGOVANÉ AKTY

Článok 70

Zmeny a príloh

Komisia je splnomocnená prijať delegované akty v súlade s článkom 71, pokiaľ ide o zmenu (...) **[príslušných]⁷⁸ príloh na aktualizáciu alebo vykonanie technických zmien v uvedených prílohách.**

⁷⁸ Odkazy na prílohy sa vložia neskôr.

Článok 71

Výkon delegovanej právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 70 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie od [dátum nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].
3. Delegovanie právomoci uvedené v článku 70 môže Rada kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci v ňom uvedenej. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia pred prijatím delegovaného aktu konzultuje s odborníkmi určenými jednotlivými členskými štátmi v súlade so zásadami stanovenými v medziinštitucionálnej dohode o lepšej tvorbe práva z 13. apríla 2016.
5. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí Rade.
6. Delegovaný akt prijatý podľa článku 70 nadobúda účinnosť, len ak Rada proti nemu nevzniesla námietku v lehote dvoch mesiacov odo dňa oznámenia uvedeného aktu Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Rada informovala Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.
7. Európsky parlament musí byť informovaný o prijatí delegovaných aktov Komisiou, o akýchkoľvek námietkach vznesených proti týmto aktom alebo o odvolaní delegovania právomocí Radou.

KAPITOLA VIII
VZŤAHY K INÝM PRÁVNÝM NÁSTROJOM

Článok 72

Vzťahy k iným právnym nástrojom⁷⁹

1. S výhradou ustanovení **odseku 2 tohto článku a článkov 73 (...) až 78** toto nariadenie v členských štátoch nahrádza dohovory platné v čase nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 2201/2003, ktoré boli uzavreté medzi dvomi alebo viacerými členskými štátmi a upravujú otázky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
2. **Fínsku a Švédsku sa poskytla možnosť vyhlásiť v súlade s článkom 59 ods. 2 nariadenia (ES) č. 2201/2003 a za podmienok stanovených v písmenách b) a c) uvedeného ustanovenia, že Dohovor zo 6. februára 1931 medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom, obsahujúci ustanovenia medzinárodného práva súkromného o manželstve, osvojení a poručníctve, sa spolu s jeho záverečným protokolom bude v celom rozsahu alebo čiastočne v ich vzájomných vzťahoch uplatňovať namiesto uvedeného nariadenia. Ich jednotlivé vyhlásenia boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie ako príloha k nariadeniu (ES) č. 2201/2003. Tieto členské štáty ich môžu kedykoľvek úplne alebo čiastočne odvolať.**
3. **Kritériá právomoci v budúcej dohode dojednanej medzi členskými štátmi uvedenými v odseku 2, ktoré sa týkajú vecí upravených týmto nariadením, musia byť v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia.**

⁷⁹ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Pripomína sa, že na dohody, ktoré uzavrel členský štát s jedným alebo viacerými tretími štátmi pred dňom prístúpenia k Únii, sa vzťahuje článok 351 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.“

4. Dodržiava sa zásada nediskriminácie na základe štátnej príslušnosti medzi občanmi únie.

5. Rozhodnutia vydané v niektorom zo severských štátov, ktoré vydali vyhlásenie stanovené v odseku 2, na základe uplatnenia kritéria právomoci zodpovedajúceho niektorému z kritérií uvedených v kapitole II tohto nariadenia, sa uznávajú a vykonávajú v ostatných členských štátoch podľa ustanovení kapitoly IV oddielu 1 tohto nariadenia.

6. Členské štáty zašlú Komisii:

a) vyhotovenie dohôd uvedených v odseku 3 a jednotných zákonov, ktorými sa tieto dohody vykonávajú;

b) každú výpoveď alebo zmenu týchto dohôd uvedených v odseku 2 alebo 3 alebo jednotných zákonov.

Takéto informácie sa uverejňujú v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Článok 73

Vzťahy k niektorým mnohostranným dohovorom

Vo vzťahoch medzi členskými štátmi má toto nariadenie prednosť pred týmito dohovormi v rozsahu, v ktorom sa týka otázok upravených týmto nariadením:

- a) Haagsky dohovor o právomociach orgánov a rozhodnom práve vo veciach ochrany maloletých z 5. októbra 1961;
- b) Luxemburský dohovor o uznávaní rozhodnutí týkajúcich sa platnosti manželstiev z 8. septembra 1967;
- c) Haagsky dohovor o uznávaní rozvodov a zrušení manželského spoluzitia z 1. júna 1970;
- d) Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti z 20. mája 1980.

Článok 74

Vzťah k Haagskemu dohovoru z 25. októbra 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí

Ak bolo dieťa neoprávnene premiestnené alebo je neoprávnene zadržované v inom členskom štáte, než je členský štát, kde dieťa malo obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržávaním, uplatňujú sa aj naďalej ustanovenia Haagskeho dohovoru (...) **z roku 1980 doplnené ustanoveniami kapitol III a VI tohto nariadenia.** Ak je po neoprávnenom premiestnení alebo neoprávnenom zadržávaní dieťaťa potrebné uznať a vykonať v inom členskom štáte rozhodnutie, ktorým sa nariaďuje návrat dieťaťa podľa Haagskeho dohovoru z roku 1980, ktoré bolo vydané v členskom štáte, uplatňuje sa kapitola IV.

Článok 75

Vzťah k Haagskemu dohovoru z 19. októbra 1996 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z

1. Pokiaľ ide o vzťah k Haagskemu dohovoru z roku 1996, toto nariadenie sa uplatňuje:
 - a) s výhradou odseku 2, keď má dotknuté dieťa svoj obvyklý pobyt na území členského štátu;
 - b) vo veci uznania a výkonu rozhodnutia vydaného (...) **súdom** členského štátu na území iného členského štátu, aj keď má dotknuté dieťa svoj obvyklý pobyt na území štátu, ktorý je zmluvnou stranou uvedeného dohovoru a v ktorom sa toto nariadenie neuplatňuje.

2. Bez ohľadu na odsek 1:

- a) ak sa účastníci dohodli na právomoci niektorého (...) **súdu** v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Haagskeho dohovoru z roku 1996 a v ktorom sa toto nariadenie neuplatňuje, uplatňuje sa článok 10 uvedeného dohovoru;
- b) pokiaľ ide o prenesenie právomoci medzi príslušným (...) **súdom** v členskom štáte a súdom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Haagskeho dohovoru z roku 1996 a v ktorom sa toto nariadenie neuplatňuje, uplatňujú sa články 8 a 9 uvedeného dohovoru;
- c) ak prebieha konanie o rodičovských právach a povinnostiach pred (...) **súdom** štátu, ktorý je zmluvnou stranou Haagskeho dohovoru z roku 1996 a v ktorom sa toto nariadenie neuplatňuje v čase, keď sa na (...) **súde** členského štátu začalo konanie týkajúce sa toho istého dieťaťa s rovnakým predmetom a dôvodom, uplatňuje sa článok 13 uvedeného dohovoru.⁸⁰

(...)

Článok 76

Rozsah účinkov(...)

1. Dohody a dohovory uvedené v článkoch 72 až 75 zostávajú v platnosti vo vzťahu k veciam, na ktoré sa nevzťahuje toto nariadenie.
2. Dohovory uvedené v článkoch 73 (...) až 75, najmä Haagske dohovory z rokov 1980 a 1996, sú naďalej platné medzi členskými štátmi, ktoré sú ich zmluvnými stranami, v súlade s článkami 73 (...) až 75.

⁸⁰ Doplní sa odôvodnenie v tomto zmysle:

„Právo, ktoré sa uplatňuje vo veciach rodičovských práv a povinností, by sa malo určiť v súlade s ustanoveniami kapitoly III Haagskeho dohovoru z roku 1996. Pri uplatňovaní uvedeného dohovoru v konaniach na súde členského štátu, v ktorom sa uplatňuje toto nariadenie, by sa odkaz na „ustanovenia II. kapitoly“ v článku 15 ods. 1 uvedeného dohovoru mal chápať ako odkaz na „ustanovenia tohto nariadenia“.

Článok 77

Zmluvy so Svätou stolicou

1. Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá Medzinárodná zmluva (konkordát) medzi Svätou stolicou a Portugalskom, podpísaná vo Vatikáne (...) **18. mája (...) 2004.**
2. Rozhodnutie o neplatnosti manželstva vydané na základe zmluvy uvedenej v odseku 1 sa uznáva v členských štátoch za podmienok uvedených v kapitole IV oddiele 1 **pododdiel 1.**
3. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa vzťahujú tiež na tieto medzinárodné zmluvy (...) so Svätou stolicou:
 - a) „Concordato lateranense“ z 11. februára 1929 medzi Talianskom a Svätou stolicou, zmenený dohodou a dodatkovým protokolom podpísaným v Ríme 18. februára 1984;
 - b) Dohoda medzi Svätou stolicou a Španielskom v právnych otázkach z 3. januára 1979;
 - c) Dohoda medzi Svätou stolicou a Maltou o uznaní občianskoprávných účinkov manželstiev uzatvorených podľa cirkevného práva a rozhodnutí cirkevných orgánov a súdov o týchto manželstvách z 3. februára 1993, vrátane protokolu o uplatňovaní z rovnakého dátumu, spolu s (...) **tretím** dodatkovým protokolom z (...) **27. januára 2014.**
4. Uznávanie rozhodnutí uvedených v odseku 2 môže v Španielsku, Taliansku alebo na Malte podliehať rovnakým postupom a preskúmaniu, aké sa uplatňujú na rozhodnutia cirkevných súdov vynesené podľa medzinárodných zmlúv uzavretých so Svätou stolicou, uvedených v odseku 3.

5. Členské štáty zašlú Komisii:
- a) kópiu zmlúv uvedených v odsekoch 1 a 3;
 - b) každú výpoveď alebo zmenu a doplnenie týchto zmlúv.

KAPITOLA IX ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 78

Prechodné ustanovenia

1. Toto nariadenie sa vzťahuje len na konania začaté, na verejné listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované a na dohody (...) **zaregistrované** dňa, resp. po [deň začatia uplatňovania tohto nariadenia].
2. Nariadenie (ES) č. 2201/2003 sa naďalej uplatňuje na rozhodnutia vydané v začatých konaniach, na verejné listiny úradne vyhotovené alebo zaregistrované a na dohody, (...) **ktoré sa stali vykonateľnými v členskom štáte, v ktorom boli** uzatvorené pred [deň začatia uplatňovania tohto nariadenia] a ktoré patria do rozsahu pôsobnosti uvedeného nariadenia.

Článok 79

Monitorovanie a hodnotenie

1. Do [10 rokov po začatí uplatňovania] Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o ex post hodnotení tohto nariadenia na podklade informácií predložených členskými štátmi. K správe sa v podľa potreby pripojí legislatívny návrh.

2. **K [3 roky po dátume uplatňovania]** členské štáty (...) poskytnú Komisii na požiadanie najmä **dostupné** informácie (...) **relevantné pre hodnotenie vykonávania a uplatňovania tohto nariadenia** týkajúce sa týchto oblastí:

- a) počet rozhodnutí v manželských veciach alebo vo veciach rodičovských práv a povinností, pri ktorých bola právomoc založená na dôvodoch vymedzených v tomto nariadení;
- b) pokiaľ ide o návrhy na výkon rozhodnutí podľa článku 32, počet prípadov, v ktorých k výkonu nedošlo do šiestich týždňov od začatia konania o výkone rozhodnutia;
- c) počet žiadostí o odmietnutie uznania rozhodnutia podľa článku 39 a (...) počet prípadov, v ktorých sa odmietnutiu uznania vyhovel;
- d) počet návrhov na zamietnutie výkonu rozhodnutia podľa článku 41/**47p** a (...) počet prípadov, v ktorých sa návrhu na zamietnutie výkonu rozhodnutia vyhovel;
- e) počet opravných prostriedkov podaných podľa článku 44/**47r**, resp. 45/**47r**.

Článok 80

Členské štáty s dvoma alebo viacerými právnymi systémami

Vo vzťahu k členskému štátu, ktorý má v otázkach upravených týmto nariadením dva systémy alebo viac systémov práva alebo súborov právnych noriem, ktoré sa uplatňujú na rôznych územných celkoch:

- a) každý odkaz na obvyklý pobyt v tomto členskom štáte sa považuje za odkaz na obvyklý pobyt v jeho územnom celku;
- b) každý odkaz na štátnu príslušnosť (...) sa považuje za odkaz na územný celok určený právom tohto členského štátu;
- c) každý odkaz na orgán členského štátu sa považuje za odkaz na orgán daného územného celku v tomto členskom štáte;
- d) každý odkaz na právne predpisy dožiadaného členského štátu sa považuje za odkaz na právne predpisy územného celku, v ktorom sa žiada o uplatnenie právomoci, o uznanie alebo výkon.

Článok 81

Informácie ktoré sa majú oznámiť Komisii

1. Členské štáty oznámia Komisii:
 - a) **všetky orgány uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b1) a b2) a v článku 58 ods. 2;**
 - b) **súdy a orgány príslušné na vydávanie osvedčení podľa článku 36a ods. 1, článku 56 a súdy príslušné na opravu osvedčení podľa článku 36b ods. 1, článku 47m ods. 1, článku 47m1 a článku 56 ods. 3 v spojení s článkom 36b ods. 1;**
 - c) **súdy uvedené v článku 27 ods. 3, článku 32/47f, článku 39 ods. 1, článku 41/47p ods. 1, článku 44/47r ods. 2 a článku 45/47r;**
 - d) **orgány príslušné na výkon uvedené v článku 32/47f;**
 - e) **konania o opravných prostriedkoch uvedené v článkoch 44/47r a 45/47r;**
 - f) názvy, adresy a spôsoby komunikácie ústredných orgánov určených podľa článku 60,
 - f1) **kategórie blízkych príbuzných uvedené podľa potreby v článku 65 ods. 1a;**
 - g) jazyky prijateľné pre styk s ústrednými orgánmi podľa článku (...)69 ods. 2;
 - h) jazyky prijateľné pre preklady podľa (...) článku 64 ods. 3, článku 64a ods. 2, článku 65 ods. 2 a článku 69 ods. 2.
- (...)
- (...)
2. Členské štáty oznámia Komisii informácie uvedené v odseku 1 do [*dvadsaťjeden mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia (...)*].
3. Členské štáty oznámia Komisii akékoľvek zmeny (...) informácií **uvedených v odseku 1.**
4. Komisia zverejní informácie **uvedené v odseku 1** náležitými prostriedkami vrátane Európskeho portálu elektronickej justície.

Článok 82

Zrušenie

1. S výhradou článku 78 ods. 2 **tohto nariadenia** je nariadenie (ES) č. 2201/2003 zrušené od [dátum uplatňovania tohto nariadenia].
2. Odkazy na zrušené nariadenie sa považujú za odkazy na toto nariadenie a majú sa vykladať podľa tabuľky zhody v prílohe [V].

Článok 83

Nadobudnutie účinnosti

1. Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
2. (...) **Toto** nariadenie sa uplatňuje od (...) [**prvého dňa mesiaca nasledujúceho po uplynutí troch rokov odo dňa uverejnenia tohto nariadenia**], s výnimkou článkov 70, 71 a 81, ktoré sa uplatňujú od [dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia].

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so zmluvami.

V Bruseli

Za Radu
predseda